The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDAY, DECEMBER 15, 1956.

LATVIJA
AMERIKĀ

100./533. 1-rs. SESTDIEN, 1956. G. 15. DECEMBRĪ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apgādes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Galīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel VI-6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.50—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

AN uzdod Kremlim izvākt karaspēku no Ungārijas

TAUTAS BRĪVĪBU UNGĀRI VĒRTĒ AUGSTĀK PAR CILVĒKA DZĪVĪBU

Lieliski izdevies Ungārijas strādnieku streiks

UNGĀRU POLICIJAS BRUTĀLITĀTE PRET NEAPBRUŅOTIEM DEMONSTRANTIEM SASNIEDZ PADOMJU SAVIENĪBAS ARMIJAS MEŽONĪBU LĪMENI.

Ungārijas komūnistu valdība spiesta atzīt, ka nekas tamlīdzīgs — kā 48 stundu ilgais strādnieku streiks — vēl līdz šim neesot redzēts.

Budapeštā. Tikai tie, kas paši cīnījušies pret bruņotu pārspēku, saprot šī vārda nozīmi. Tie saprot nevarības naidā degošo varonību, kas vienam vīram dod desmitcīnītāju drosmi un spēku; tie saprot, ka pārspēka priekšā var cīņu zaudēt, nezaudējot pašcieņu. Bet pārspēku un tā piedraudētās sekas pilnīgi ignorējot bez jebkādām palīdzības cerībām no ārpasaules, sevi aizmirstot un nelokāmi turoties pie saviem principiem, var tikai tāda tauta, kas brīvību vērtējot augstāk par dzīvību, nolēmusi lūzt, bet ne liekties. Mirt, bet ne kalpot komūnistiem. Šādu ceļu izvēlējusies ungāru tauta, viena un atstāta, kamēr tukšu taisnīguma teoriju piesātinātā brīvā pasaule, savu kārtu vēl nespēdama saskatīt, pirkstu nepaceldama, noraugās šīs varoņu tautas pilnīgā iznīcināšanā.

Lai gan pagājušās nedēļas nogalē Ungārijas komūnistu valdība paziņoja, ka likvidētas visas strādnieku padomes, paši strādnieki domāja citādi. Kadara valdības un Pad. Savienības bruņoto spēku draudus neievērojot, Budapeštas centrālās strādnieku padomes vadība paziņoja, ka pieteiktais 48 st. streiks paliek spēkā. Un ne tikai kā Budapeštas, bet arī provinču pilsētu strādnieki bija gatavi sekot streika aicinājumam.

Vispārējais saspīlējums, kas pēdējā nedēļas laikā paspēja sasniegt brīvības cīņu laika spriegumu, radīja jaunas vispārējās demonstrācijas, pienākot ziņai, ka Ungārijas kalnos pret padomju spēkiem vēl vienmēr cīnās kāda 10.000—20.000 vīru liela ungāru partizānu armija. Šo demonstrāciju laikā ungāru komūnistu policijas brutālitāte pret neapbruņotiem demonstrantiem sasniedza padomju karaspēka mežonību līmeni. Salgotarjanā, kādā Ziemeļungārijas ogļraktuvju pilsētiņā, ungāru policija nogalināja 80 neapbruņotus demonstrantus.

Vispārējais streiks, kas sākās sakarā ar komūnistu valdības likvidētās centrālās strādnieku padomes notelkumiem, uz 48 stundām apstādināja visu Ungārijas rūpniecību un tirdzniecību. Simtiem tūkstošu strādnieku paklausīja streika aicinājumam. Ziņas, kas saņemtas no Vines, liecina, ka streiks bijis vienlīdz efektīvs kā Budapeštā, tā arī Ungārijas provinces pilsētās. Vairākās vietās notika strādnieku sadursmes ar ungāru policiju un padomju armijas vienībām.

Šaubas, ka valdības likvidēto strādnieku padomju organizētais streiks ungāru policijas un komūnistu karaspēka draudu dēļ varētu neizdoties, izkliedēja ungāru komūnistu valdības oficiozs, paskaidrojot, ka nekas tamlīdzīgs vēl līdz šim neesot redzēts!

Ungārijas vispārējā streika laikā daudzās vietās tikušas atsāktas strādnieku demonstrācijas, demonstrantu grupām nonākot saskarē ar ungāru komūnistu policiju un Padomju Savienības armijas vienībām. Streika laikā policijai izdevies apcietināt oficiāli likvidētās Budapeštas centrālās strādnieku padomes priekšsēdi Sadoru Raču, kā arī vairākus viņa līdzstrādniekus. (Minētā padome ir atbildīga par vispārējā streika organizēšanu). Ļoti iespējams, ka Rača apcietināšana paildzinās vispārējo streiku. **Jau tagad padomju tanku un karavīru ielenktajā parlamenta ēkā sāk ierasties strādnieku pārstāvji, pieprasot Rača atbrīvošanu, pretējā gadījumā piedraudot ar streika turpināšanu.**

Budapeštā klīst baumas, ka Ungārijas „valdības" priekšgalā atrodas padomju drošības policijas priekšnieks Serovs, kas iepludinot Ungārijā arvien jaunas padomju armijas masas.

UNGĀRU CĪŅU ATSKAŅAS LIETUVĀ

Maskavā. Rietumu preses pārstāvjiem Maskavā izdevies dabūt kādu Lietuvas komūnistu partijas oficioza „Padomju Lietuva" eksemplāru, kurā atreferēta partijas pirmā sekretāra Antanas Snečkus veselu lapaspusi gara runa ar uzbrukumiem Lietuvas nacionālistiem: „Bruņotā sacelšanās Ungārijā", viņš teicis, „ir iedrošinājusi mūsu republikā reakcionārus — agrākās nepopulārās ekspluatātoru šķiras partiju atliekas, — buržuaziskie nacionālistu elementi un to dažādie līdzzinātāji ir sākuši celt savas galvas."

UNGĀRU GLĀBŠANAS LĒMUMS PIEŅEMTS

Apvienoto Nāciju pilnsapulce nosoda Padomju Savienības iejaukšanos Ungārijā un pieprasa nekavējoties izvākt padomju karaspēku no Ungārijas territorijas.

Liktenīgais lēmums, kas nācis ar 6 nedēļu novēlojumu, pieņemts ar 58 pret 8 balsīm, 13 valstīm no balsošanas atturoties. Pēc atzinuma pieņemšanas, Padomju Savienības pārstāvis tūdaļ sāka meklēt vainīgos, vspirms vainojot ASV, kas jaucoties „tautu demokratiju iekšējā dzīvē.

Ungārijas jautājumā Apvienoto Nāciju pilnsapulcē asāka vārdu izmaiņa izcēlās Sav. Valstu un Padomju Savienības pārstāvju starpā. Henrijs Kabots Lodžš, jr., reprezentējot Sav. Valstis, deklarēja, **ka pienācis pēdējais laiks, lai nobalsotu par rezolūciju, kas nosodītu Pad. Savienības brutālo rīcību Ungārijā, kura savā būtībā neatšķiras no Hitlera varas darbiem Otrā pasaules kara laikā.** Lodžem atbildēja Pad. Savienības ārlietu ministra vietnieks Kuzņecovs, sacīdams: „Ja kāds jānosoda, tad tās ir Sav. Valstis, kas, kā pierādījies, vainīgas Ungārijas nemieru inscenēšanā." Kuzņecovs paskaidroja, ka padomju spēki Ungārijā atrodas sakarā ar Varšavas nolīgumu un Ungārijas valdības aicināti. Atsaucoties uz kādu agrāku pilnsapulces lēmumu — sūtīt uz Ungāriju Apvienoto Nāciju novērotājus, padomju pārstāvis (Ungārijas vārdā?) izteicās, ka minētais lēmums bijis nekas vairāk kā vienkāršs ultimāts, kādu neviena sevi respektējoša valdība nebūtu pieņēmusi. Pēc Kuzņecova vārdu ņēma Indijas pārstāvis Menons un deklarēja, ka arī ar visu pastāvošo Varšavas paktu Pad. Savienības armijai būtu laiks atstāt Ungāriju un pārtraukt jaukties Ungārijas iekšējās lietās.

AFRIKAS UN ĀZIJAS BLOKS SAŠĶEĻAS

Turpinoties debatēm Ungārijas jautājumā, Apvienoto Nāciju pilnsapulce beidzot pieņēma Sav. Valstu priekšlikumu nobalsot, vai Padomju Savienība atzīstama par vainīgu Ungārijas notikumos, vai ne. Ar pārsteidzoši augstu balsu skaitu pilnsapulce nolēma, ka Padomju Savienība ir vainīga un nosodāma par tās militāro iejaukšanos Ungārijā, tai pašā laikā pieprasot, lai Padomju Savienības karaspēks nekavējoties izvācas no Ungārijas robežām. Lēmums tika pieņemts ar 58 pret 8 balsīm, 13 valstīm no balsošanas atturoties. Vispārēju pārsteigumu balsošanas laikā sagādāja Afrikas - Āzijas bloks, kas Ungārijas jautājumā pilnīgi sašķēlās. Indija no balsošanas atturējās, kamēr tādas valstis kā Burma, Ceilona, Persija, Libāna, Lībija, Pakistana, Filipīnu salas, Taizeme, Tunisija un Nepala balsoja pret Padomju Savienību. Apvienoto Nāciju pilnsapulces rezolūcija, pieprasot Padomju Savienības karaspēka izvākšanos no Ungārijas, vienlaicīgi izteica domu, ka ģenerālsekretāram Hammeršildam Ungārijas jautājumu vajadzētu pārņemt personīgā pārziņā un censties panākt šīs problēmas atrisināšanu.

Balsošanas laikā pret Padomju Savienību, Apvienoto Nāciju pilnsapulcē komūnistiskās Ungārijas delegācijas nebija. Sēdei noslēdzoties, tā piesūtīja ģenerālsekretāram Hammeršildam oficiālu vēstuli, ka 16. decembris Ungārijas valdībai nav pieņemams datums Hammeršilda uzņemšanai Budapeštā.

Vislielāko neapmierinātību ar Apvienoto Nāciju rezolūciju izrādīja Padomju Savienība, kas, atzīta par vainīgu, nekavējoties sāka meklēt citus vainīgos, piemēram, Sav. Valstis, apvainojot pēdējās ar iejaukšanos „tautu demokratiju iekšējā dzīvē, kā arī subversīvā aktīvitātē pret šīm minētām „tautu demokratijām". Sav. Valstu pārstāvis Henrijs Kabots Lodžs jr. uz to atbildēja, ka šī jautājuma noskaidrošanai nevajadzētu nekā cita kā vienīgi Maskavas atļaujas ielaist Apvienoto Nāciju novērotājus Ungārijā — tad jau redzētu, vai Pad. Savienības apvainojumi par Sav. Valstu iejaukšanos „tautu demokratiju" iekšējā dzīvē un par subversīvo aktīvitāti pret šīm tautām ir patiesi vai ne.

DALLESS PAREĢO...

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJĀ IETILPSTOŠO VALSTU ĀRLIETU MINISTRI PARĪZĒ ATZINUŠI, KO VISPĀRĒJA ATOMKARA BRIESMAS ATKAL MAZINĀJUŠĀS UN KA TAGAD JĀDARA IESPĒJAMAIS DAŽĀDU MAZO KONFLIKTU LIKVIDĒŠANAI.

Parīzē. Sākoties Ziemeļatlantijas organizācijas padomes sēdei Parīzē, piecpadsmit valstis reprezentējošie ārlietu ministri atzina, ka pašreiz vispārēja atomkaŗa briesmas atkal mazinājušās. Tagad galvenā problēma ir mazo konfliktu likvidēšana. Pie maziem konfliktiem pieskaita notikumus Ungārijā un Vidējos Austrumos.

Vidējo Austrumu jautājumā lielvalstis savu nostāju nav grozījušas. Kamēr Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless nekavējās uzbrukt saviem sabiedrotajiem, deklarējot ka Anglijas un Francijas rīcība Ēģiptē atzīstama par nepareizu.

Uzrunājot Ziemeļatlantijas organizācijas padomes pārstāvjus, Sav. Valstu ārlietu ministrs pravietiski pareģoja eventuālu padomju komūnisma bojāeju. Pēc Dallesa domām padomju komūnismam draud sabrukšana no iekšienes.

ATGRIEŽAS ATILLAS MEŽONĪBU LAIKI

Cilvēka tiesību dienā karogi pusmastā

10. decembrī pagāja 8 gadi kopš Apvienotās Nācijas pieņēma Cilvēka tiesību deklarāciju. Atzīmējot šo dienu, Apspiesto Eiropas tautu pārstāvji pulcējās pie sava nama pretim AN mitekļim svinīgai karogu pacelšanas ceremonijai. Simbolizējot cilvēka tiesību nomākšanu apspiesto nāciju zemēs, karogus pacēla pusmastā. Ik karogu uzvelkot, atskaņoja attiecīgās valsts himnu. Ceremonijā noskatījās pāris simts cilvēku. Bija klāt arī ASV delegācijas pie AN locekļi — senātors Hemfrijs, Vodfors un Lorda. AEN asamblejas prezidents Dr. V. Māsēns uzrunā aizrādīja, ka Pad. Savienība nav pildījusi AN pieņemto deklarāciju, kāpēc jārod līdzekļi, lai to piespiestu pildīt.

Prezidents Eizenhauers, pieminot šo gada dienu, aizrādīja, ka deklarācijā nav neviena panta, kas Ungārijā nebūtu samīts zem kājām. NYT savā ievadā raksta, ka mēs esam liecinieki tam, ka atgriežas necilvēcīgā mežonība, kāda bija Hitlera, Jāņa Briesmīgā un Atillas laikos.

POĻU STRĀDNIEKI UN STUDENTI IZDEMOLĒ KRIEVU KONSULĀTU

2.000 DEMONSTRANTU ŠTETĪNĒ

Varšavā. Sekojot vispārējam strādnieku streikam Ungārijā un līdzjūtībā pret ungāru strādniekiem, šī gada 11. decembrī Štetīnā notika plašas studentu un strādnieku demonstrācijas, kuŗu rezultātā izsisti padomju konsulāta logi. Lai gan poļu prese Štetinas demonstrācijas nosauc par „piedzērušu huligānu izrīcībām", interesanti atcerēties, ka „huligāni" visā Štetīnā bija izvēlējušies tieši padomju konsulāta logus un, tos izsituši, mēģināja ielauzt arī durvis. Demonstrantu izklīdināšanai bija nepieciešama policija un poļu armijas vienības.

Uzbrukums Padomju Savienības konsulātam Štetīnē, ko poļu prese attēloja kā vienkāršu piedzērušu huligānu izdarību rezultātu, tomēr ir bijis krietni plašāks, nekā par to sākumā ziņoja. Varšavas laikraksti, atvainodamies Padomju Savienībai par notikušo un apsolīdami materiālo zaudējumu atlīdzināšanu, ir spiesti paskaidrot, ka **Štetīnes demonstrācijās piedalījušies vismaz 2.000 cilvēku, vairumā studenti un jauni strādnieki, kas ne tikai izsituši padomju konsulāta nama logus, bet ielauzušies arī pašā konsulātā un to kārīgi izdemolējuši. Demonstrantu apspiešanai izsauktā policija un poļu armijas vienības apcietinājušas 88 personas.**

Hamiltonā prasa pārtraukt padomju delegāciju viesošanos Kanadā

Etnisko grupu padome Hamiltonā, kur kā latviešu pārstāvis darbojas Oskars Zvirgzdgrauds, svētdien, 9. decembrī, pl. 2 p.p., sakarā ar sacelšanos Ungārijā, bija noorganizējusi ļoti plašu pretkomūnistisku demonstrāciju. Tajā piedalījās turpat 2.000 demonstrantu, no kuriem lielākā daļa bija ungāru, bet latviešu tikai kādi 150.

Gājiena priekšgalā soļoja skotu dūdu orķestris ar Anglijas karogu, kam sekoja tautību karogi: Ungārijas, Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Ukrainas, Polijas, Japānas un Rumānijas. Pēc tam alfabēta kārtībā sekoja tautību grupas. Kā pirmie gāja baltieši. Iespaidīgākie latviešu plakāti bija: „Krievi slepkavo sievietes un bērnus". Uz sirpja un āmura uzraksts — „Uz šiem rīkiem ir latviešu asinis" u. c. Sekoja vislielākā grupa — ungāri, pēc tam pārējie. Gājiena vidū bija vēl divi orķestri — veterānu dūdu orķestris un Dundas pūtēju orķestris. Demonstrācija nonāca pilsētas centrā, kur pie kritušo karavīru pieminekļa uzrunu teica Etniskās padomes priekšsēdis J. H. Mūradians. Godinot Ungārijas brīvības cīnītājus, ziedus nolika trīs mātes — ungārietes, kas savus dēlus zaudējušas cīņā par brīvību. Pēc tam nolasīja rezolūciju, ko esniedza Hamiltonas pilsētas galvam, Kanadas un Ontario valdībām.

Rezolūcijā prasīts apturēt padomju delegāciju viesošanos Kanadā un Kanadas — Pad. Savienībā; pārtraukt visus tirdznieciskos sakarus ar Pad. Savienību; caur Apvienotajām Nācijām pieprasīt krievu karaspēka izvākšanos no Ungārijas; līdz tam laikam neatzīt nevienu Ungārijas valdību. Ja iespējams, pārtraukt arī diplomātiskos sakarus ar Pad. Savienību.

Pie pieminekļa runāja parlamenta locekļi Rusels Reineke, Roberts Elliots, MekMastera universitātes pārstāvis Mortons Patersons un Ungāru federācijas prezidents Kanadā G. Temsvarijs. Visi tie nosodīja krievu mežonīgo rīcību un apliecināja simpatijas cietušiem Ungārijā. Solīja visus Ungārijas bēgļus ļoti laipni uzņemt Kanadā, bet neviens neteica, ka sen jau pienācis laiks steigties Ungārijai palīgā.

J. G.

Drakoniski sodi pad. Latvijā

Ir zināms, ka padomju Latvijā arvien vēl spēkā bargi sodi par ārzemju radio klausīšanos. Šādos gadījumos piemēro padomju soda likumu 58. paragrafa 10. pantu (par pretkomūnistisku darbību). Ja kāds pastāsta otram, ko dzirdējis ārzemju raidījumā, tam draud 10 gadi cietuma. Ja šos raidījumus klausījušās vairākas personas kopā, tad to jau kvalificē kā organizētu pretkomūnistiku darbību un par to draud sods 25 g. cietumā. Tāpat par bēgšanu uz ārzemēm vēl vienmēr draud 25 gadi cietumā. Ja atrod mājās aizliegtas grāmatas, sods — 10 gadu cietumā.

Kerstenu sagaidot Toronto

Bij. Kongresa loceklis K. Dž. Kerstens, kuŗš pazīstams kā dedzīgs pretkomūnistu cīnītājs, Kanadas ukraiņu komitejas un Savstarpējās sadarbības līgas aicināts, ieradīsies šīs nedēļas nogalē Kanadā, lai piedalītos vairākās sanāksmēs, demonstrācijās un apspriedēs sakarā ar notikumiem Ungārijā.

Šai sakarā piektdien, 14. decembrī, plkst. 9 vakarā King Edward hotelī notiks preses konference, kurā Kerstens dos paskaidrojumus kanadiešu un jaunkanadiešu preses pārstāvjiem.

Sestdien, 15. decembrī, plkst. 7 vakarā notiks bankets visu tautību pārstāvjiem, bet svētdien, 16. decembrī plkst. 3 dienā Odeon kinoteātra zālē (Yonge un Carlton ielu stūrī) notiks masu sapulce, kurā galvenais runātājs būs K. Dž. Kerstens.

Šīs sapulces laikā visu tautību grupas vāks arī ziedojumus palīdzībai ungāriem, un latviešus vākšanā reprezentēs lielgaidas tautiskos tērpos.

ĪRU REPUBLIKAS PAGRĪDNIEKI KĻŪST AKTĪVI

ĪRU REPULIKAS PAGRĪDES ARMIJAS DAĻAS UZBRŪK „STRATĒĢISKI SVARĪGIEM OENTRIEM" ZIEMEĻĪRIJĀ, RADOT LIELĀKO SATRAUKUMU KOPŠ 1920.—1921. GADA NEMIERIEM.

Belfastē. Sekojot Īru pagrīdes armijas aktīvitātei pēdējo dienu laikā, kājās sacelta visa Alsteres policija un pie ieročiem pielikti ap 11.000 rezervistu, lai uzsāktu sistēmatisku Īru republikas pagrīdes armijas pārstāvju tīrīšanu.

Operējot vairākās vietās, vienā un tai pašā laikā Īru republikas pagrīdes armijas daļas dažās dienās paguvušas uzspridzināt vienu raidstaciju, iznīcināt trīs tiltus, nodedzināt vienu tiesas namu, nodedzināt vairākas territoriālās armijas barakas un sacelt vispārēju sajukumu. Līdz šim Īru pagrīdes armija savus uzbrukumus bija vērsusi vienīgi pret angļu armijas bāzēm Ziemeļīrijā. Tā kā Ziemeļīrija līdz šim nav izrādījusi nekādu nopietnu pretestību, tad sagaida, ka pagrīdes armijas uzbrukumi turpināsies.

Kanadas pasta iestāžu paziņojums

Lai atvieglinātu pasta piegādi Ziemassvētku laikā, sūtītājiem ieteicams ievērot, ka Ziemassvētku dienā pasts netiks piegādāts. Bez tam pasta iestādes lūdz lietot standarttilpuma aploksnes un kartītes, kas atvieglo apzīmogošanu pastā. Tāpat ikviens nosūtītājs lūgts rakstīt adreses skaidri un salasāmi. Sūtījumi sakopojami saiņīšos tā, lai vienkopus būtu vietējie sūtījumi, tāpat sakopojami sūtījumi uz citām vietām. Sūtījumus ieteicams izdarīt, cik vien ātri iespējams, ne vēlāk, kā līdz 17. decembrim. Dienesta vēstules iesaiņojamas atsevišķi no parastajām.

Pasta tarifs neaizlīmētiem svētku apsveikumiem, nepārsniedzot 5 vārdi tekstā — 2 centi par katrām pirmajām 2 uncēm un 1 cents par katru nākošo unci.

TRADICIONĀLAIS ZELTA SVĒTDIENAS ZIEMASSVĒTKU TIRDZIŅŠ

šogad notiks 22. decembrī, 123 Huron St. Toronto (DV namā)

Tirdziņš būs atvērts no plkst. 10 rītā līdz 4 p.p.. Būs dabūjamas sudrablietas, koka izstrādājumi, rokdarbi, grāmatas u.d.c Ziemassvētku dāvanām piemērotas mantas.

Visi laipni lūgti šo tirdziņu apmeklēt; tā atlikums tiks izlietots trūkumā nonākušo mākslinieku aprūpei un latviešu mākslas veicināšanai.

Hamiltonas etnisko grupu pretkomūnisma demonstrācijā piedalījās visu tautību grupas. Attēlā: pa kr. latvieši ar plakātiem.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

Tautas atmoda un trimdinieki

P. DREIMANIS

Par tautas atmodu pieņemts apzīmēt daudzu latviešu pārdzīvojumus, centienus un kultūras darbu pagājušā gadsimta otrā pusē, īpaši 60-os un 70-os gados, lai gan līdzīgi pārdzīvojumi un to izpausme vērojami arī agrāk, tikai retāk. Kultūrālais darbs latvju tautā nekad nav apstājies, tikai tam vairākus gadu simteņus bija mazāka nozīme pašu latviešu dzīvē. Tomēr šis posms arī citādā ziņā ir ļoti raksturīgs latvju tautas gaitās.

Pagājušā gadu simteņa otrā pusē Vidzemē un Kurzemē bija daudz tādu personu, kas apzinājās savu piederību pie latvju tautas, šo atzinumu skaidroja un stiprināja citos tautiešos un atklāti deklarēja un aizstāvēja to. Sevišķi aktīvi šinī ziņā bija kādi 12 latviešu studenti Tērbatā ar Krišjāni Valdemāru priekšgalā. Protams, vēl bija arī tādi latvieši, kas kaunējās atzīties par tādiem. Viņu visvairāk bija Rīgā un citās pilsētās. Šie „kaunīgie" latvieši uzdevās par vāciešiem, lai gan daži no viņiem runāja diezgan sliktā vācu valodā.

Zināms parallēlisms vērojams tagadējā latviešu sabiedrībā trimdā. Kāda neliela daļa tautiešu cenšas iekļauties vietējā sabiedrībā, runājot tādā žargonā, ka grūti pateikt, vai tā ir angļu, latviešu vai kāda cita valoda. Starpība tomēr ir ar Atmodas laikmetu — tad turīgākie latvieši bija pieraduši vāciešos redzēt augstāku sabiedrības slāni, un tautiskā apziņa šinī laikā tikai veidojās; tagadējie trimdinieki nesen vēl dzimtenē apzinājās savu tautību, un viņu tagadējie kaimiņi kultūras ziņā, īpaši garīgā plāksnē, nav nekāds augstākais slānis. Tāpēc nebūtu pamata atsvešināties no saviem tautiešiem. No otras puses, netrūkst arī tādu latviešu, kas lepojas ar savu tautību un gandrīz nicina citu tautu piederīgos. Šie trimdinieki arī atgādina tautas Atmodas laikmeta skaļākās personas. Katrā ziņā nav runa par pieturēšanos par Tautas atmodas simtgadu jubileju būtu vērts paanalizēt un salīdzināt tā laikmeta latviešus ar tagadējo trimdas saimi.

Tautas atmodas laikā arī apzinīgie latvieši gāja tautā; piem., Tērbatas studenti brīvlaikā apciemoja savus bērnības skolas biedrus un paziņas, ieteica tiem mācīties, lasīt grāmatas, biedroties, iepirkt lauku mājas un citu. Krišjānis Valdemārs bieži iegriezās Rīgā, satikās ar skolotāju J. Cauniti un viņa pulciņa dalībniekiem un pat vienojās par Pēterburgas Avīžu izdošanu. Protams, bija arī tādi tautieši, kas turējās kopā nelielā pulciņā un, lai gan daudz runāja par tautu, tomēr vairāk rūpējās par sevi un nedaudziem draugiem.

Tagadējā trimdas sabiedrībā vērojams diezgan daudz tādu personu, kuru rīcība atgādina Atmodas laikmeta centienus — runāt un rakstīt par tautu, bet rūpēties par sevi un sev tuvākām personām. Tas, laikam, būs latviskā individuālisma sekas.

Tērbatas latviešu vakaru dalībnieki un vēlāk arī citi aktīvākie tautieši rakstīja latviešu laikrakstos, aicinot lasītājus palikt uzticīgiem savai tautai, izglītoties un savā kultūras darbā sekot citu rietumtautu paraugam, ar kuru sasniegumiem viņi avīzēs tika iepazīstināti. Šis paņēmiens tautiskās apziņas modināšanā arvienu pieņēmās, un trimdā ir palicis gandrīz par galveno latvju tautas eksistences un interešu aizstāvēšanas līdzekli, jo „iešana" tautā ir kļuvusi tik vāja, ka bieži vien organizācijām grūti atrast kandidātus valdes locekļiem. Bet arī laikraksti maz tiek aboņēti un lasīti. Bieži jādzird, ka laikraksts ir gan mājās, bet nav laika to lasīt. Tāpēc trimdas tautieši, kas dzīvo izkaisīti citu tautu vidū, pamazām savstarpēji atsvešinās un pat izrīkojumos ar katru trimdas gadu ierodas mazākā skaitā. No tā jāsecina, ka arī tautiskā apziņa kļūst bālāka. Vecā un vidējā paaudze to nespēj izdzēst no savas apziņas, bet, tās intensitātei samazinoties, var samazināties arī rūpes par jaunās paaudzes audzināšanu latviskā garā. Jau tagad jākonstatē, ka diezgan daudzi jaunās paaudzes locekļi atsvešinās no saviem tautiešiem tāpēc, ka vecākiem nav laika viņus audzināt. Viņu vietā šo darbu uzņemas iela, skola, ballītes un citas vietējās sanāksmes, kur latviešu jaunā paaudze tiek audzināta citā garā. Jau vidē, kurā bērni jaunietē, ... svešā virzienā. Ja nu vēl vecāki par viņu nacionālo audzināšanu nerūpējas, tad, protams, nav jābrīnās, ka tautiskā apziņa viņos nav izveidojusies. Salīdzinot ar Atmodas laikmetu, vērojama pilnīgi pretēja parādība — tur vide, vecāki un skola sekmēja tautiskās apziņas veidošanos, un tā pakāpeniski nostiprinājās. Trimdā tā pamazām izgaist, jo papildskolas un sarīkojumi, ja jaunieši tos apmeklē, nespēj īsos brīžos un pie tam ar lieliem pārtraukumiem, to izveidot un sevišķi nostiprināt, bet citu audzinātāju šinī virzienā nav. Tātad tā tautiskā apziņa, kas Tautas atmodas laikā pamazām veidojās un nostiprinājās, trimdā tiek atstāta novārtā un pakāpeniski izgaist vai nemaz netiek izveidota....

AKTIVIZĒS ORGANIZĀCIJAS DARBĪBU

DV Rietumvācijas valdes sēde Bad Salzuflenā

DV Rietumvācijas valdes sēde notika 1. un 2. decembrī Bad Salzuflenā, 323. transporta vienības telpās. Sēdē piedalījās valdes pr-dis plkv. V. Janums, valdes locekļi — plkv. R. Kociņš, K. Dekteris, A. Bērziņš, A. Mežals, A. Būrmeistars, S. Spurdziņš, techniskais sekretārs E. Būmanis un revīzijas komisijas pr-dis Ž. Jansons.

Sēde tika veltīta dažādu organizācijas jautājumu izrunāšanai un turpmākai valdes darbībai. Tā kā ar 31. decembri beidzas būdžeta gads, valde vienojās nākošo DV Rietumvācijas delegātu pilnsapulci sasaukt Kaiserslauternā nākošā gada 12. un 13. janvārī. Pilnsapulces organizēšanu ir uzņēmušās tur stacionētās latviešu būvrotas. Valde vienojās arī par paredzamo darba kārtību.

Plašas pārrunas izraisīja jautājums par organizācijas darbības aktivizēšanu. Novērots, ka nodaļu darbība ir kļuvusi pasīvāka un saites biedru starpā nav vairs tik stingras, kādas bija organizācijas pirmajos gados. Šeit varbūt būtu vainojami informācijas trūkums par organizācijas darbu, kā arī svešas ideoloģijas iespiešanās biedru rindās. DV organizācija nav meklējusi reklāmu savam darbam, kā arī ne katreiz mēģinājusi reaģēt uz apvainojumiem. Tas viss kopsummā dažos biedros rada nepareizu ieskatu par organizāciju un tās darbību. Ievērojot šos apstākļus, valde vienojās, ka nākošā darbības gadā katru DV nodaļu vismaz vienreiz apmeklēs kāds valdes loceklis, sniedzot informāciju par organizācijas darbu, tekošām problēmām un citiem jautājumiem, tādējādi radot kontaktu starp valdi un nodaļu biedriem. Lai DV organizācijas biedri būtu informēti par organizācijas darbu, būtu svarīgi, ka DV Mēnešrakstu aboņētu katrs biedrs. Šai sakarā no DV Fonda valdes ienācis priekšlikums, ka DV Mēnešraksts būtu izsniedzams katram biedram un aboņēšanas maksa tiktu pierēķināta pie tekošām biedru naudas maksām. Valde nolēma par šo lietu debatēt nākošā DV Rietumvācijas delegātu pilnsapulcē Kaiserlauternā, kā arī lūgt DV Centrālās valdes prezidiju, lai tas jau tagad ar šo priekšlikumu iepazīstinātu visas zemju valdes, tad par to spriestu savās delegātu pilnsapulcēs nākošā gada sākumā.

Tālākā sēdes gaitā valdes pr-dis plkv. Janums ziņoja par nodegušās saimniecības ēkas Bērzainē atjaunošanas darbiem. Tā ir gandrīz jau atjaunota un, cerams, ka pirms Ziemassvētkiem būs pilnīgi lietošanā. Atjaunotā saimniecības ēka ir papildināta ar vienu 2-istabu dzīvokli, kas tika izbūvēts bēniņos. Starplaikā tika saņemta no Freiburgas būvpolicijas rakstveida atļauja 2 ģimenes mājiņu būvei uz Oberles izīrētā zemes gabala. Kā jau agrāk tika ziņots, valdei ir nodoms atpirkt no Oberles rentes tiesības un jau tur agrāk uzbūvēto ģimenes mājiņu, jo tikai uz zemes gabala vietējā būvpolicija dod atļauju būvēt divas ģimenes mājiņas.

A. Bērziņš ziņoja par aprūpes lietām un norādīja, ka šogad ziedojumi aprūpei, iespējams, ienāks [illegible] pasaulē ir [illegible] uz [illegible] ap[illegible] saņemts paziņojums par 1843 CARE saiņu izsūtīšanu un 13 dažādām novietnēm. Par 1343 CARE saiņu sadali ir vārdisks norādījums, bet 500 saiņi paliek brīvai sadalei. Nolēma, ka arī šogad tāpat kā citus gadus apdāvināt kaŗa invalidus, kaŗa atraitnes, bāreņus un pārējos aprūpējamos ar Ziemassvētku naudas velti, kuras lielums būtu: ģimenes galvai DM 10,- un katram ģimenes loceklim DM 3,-. Minētā summa varētu tikt reducēta, ja gadījumā neienāktu pietiekoši naudas līdzekļi Ziemassvētku veltēm. Velti nolēma neizmaksāt vieniniekiem, kas strādā, ņemot par pamatu to, ka iepriekšējos gados vairāki strādājošie invalidi no veltes ir atteikušies.

A. Mežals

Cimdiņa novēlējuma izlietošana

Pirms dažiem gadiem latviešu un igauņu avīzes Amerikā pieškīra daudz vērības Viljama Cimdiņa novēlējumam, kas izlietojams bēgļu atbalstam. Viņa novēlējumu toreiz lēsa uz vienu miljonu dolaru. Cimdiņš ir latvietis, bet dzimis Igaunijā un precējies ar igaunieti. Latvijas neatkarības laikā viņš uzturējās Austrijā, bet daļu sava kapitāla bija ieguldījis Rīgas bankās. Kādā oficiālā amerikāņu izdevumā, kurā uzskaitīti dažādi fondi, atrodamas ziņas arī par V. Cimdiņa fondu. No tā redzams, ka fonda mērķi ir plaši: „Palīdzēt tieši vai netieši Pirmā un Otrā pasaules kaŗu militāro, ekonomisko un sociālo konsekvenču upuriem . . . sniegt viņiem morālu un materiālu atbalstu . . . Kā fonda aktīvs minēta summa 54.365 dol. Fonda sēdeklis ir Santa Barbara, Kalifornijā.

Fondam nosūtītā vēstulē mēs lūdzām paskaidrot tuvāk, kādi līdzekļi ienākuši fondā un kam tie izsniegti. Atbildes vēstulē paskaidrots, ka fondu Cimdiņš nodibinājis jau 1948. g. Fonds nosūtījis pārvietotām personām un bēgļiem pārtiku, lietotas drēbes, medikamentus un naudu. Pārvietoto personu vidū, kas saņem palīdzību no fonda, esot ap 70 latviešu ģimeņu Austrijā un Vācijā; piesūtīts arī attiecīgs saraksts. Vēstule satur aicinājumu ziedot līdzekļus šim fondam.

Igauņu palīdzības komiteja (Estonian Relief Committee) Ņujorkā saņem no Cimdiņa fonda ik gadus pabalstu 2—3.000 dol. apmērā.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.
KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8.7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave., Toronto

LASĪTĀJU vēstules

NEKAS NAV GROZĪTS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Domu izmaiņā par Latvijas vēsturi 13. g. s., LA 97. n-rā A. Kivlenieks man atbild: „Esmu mācījies uz mata to pašu, ko citi: par to pašu apspiešanu, kaušanu, nežēlību un citām varmācībām, kādas it kā nodarījuši mūsu tautai vācieši, jau sākot ar bīskapu Albertu. Bet pirms neilga laika man ir bijusi izdevība lasīt arī kādu citu apcerējumu (sk. Dr. P. Cirsis, S. J., Kristīšana ar uguni un zobenu, Dzimtenes Balss 5./55. g. — 10./56. g.), kurā autors noliedz pieņēmumu par pirmo krusta karotāju vardarbību Kristus vārdā. Var droši pieņemt, ka nākotnes Latvijas vēstures grāmatas būs ar stipri atšķirīgiem ieskatiem ne tikai šinīs jautājumos vien."

Arī es nupat iepazinos ar Dr. P. Cirša rakstiem Dzimtenes Balss 5. un 10. n-ros, taču tajos neatradu nekā tāda, kas grozītu Latvijas vēsturi. Dr. P. Cirsis starp citu raksta: „Krusta kaŗi bija organizēti ne pagānu piespiešanai kristīties, bet kristīgo aizstāvēšanai pret pagānu uzbrukumiem."

Spriežot pēc izlasītā, par cik tas attiecas uz Latviju 12.—13. g. s., tad šis Dr. P. Cirša apgalvojums nav pierādīts, jo viņš, vismaz Dz. B. 5. un 10. n-ros, nav konkrēti norādījis, kur, kad un kā kristītos lībiešus pret pagānu uzbrukumiem aizstāvējis bīskaps Alberts ar saviem zobenbrāļiem un krustneši pirms viņa.

Gluži otrādi, Dz. B. 10. n-rā Dr. P. Cirsis raksta pavisam ko citu, proti: „Kad zobenbrāļu ordenis padara sevi par Saksijas hercoga vasali, pāvests vēršas pret to ar vārdiem — jūs uzliekat jaunkristītajiem verdzības jūgu. Livonijas ordenis piesavinās sev tiesības spriest tiesu par savu apgabalu jaunkristītajiem, piespriežot pat nāves sodu."

Tātad ar šiem konstatējumiem Dr. P. Cirsis apliecina, ka bīskaps Alberts u. c. jaunkristītajiem latviešiem uzmetušies par kungiem. Tas nozīmē, ka uguns un zobens lietoti ne tikai pret pagāniem, bet arī pret „dumpīgajiem" jaunkristītajiem, kad tie aizstāvēja savu zemi un mantu pret svešo krustnešu varmācībām. Un tas ir gluži tas pats, ko māca Latvijas vēstures grāmatas.

Ja pāvesti toreiz gribējuši, lai latvieši paliek brīvi, kā Dr. P. Cirsis raksta, tad kāda nozīme par to vairs runāt, jo šī griba, ja tāda bijusi, nav īstenota. Nav noliedzams, ka sākumā pāvestu ziņā esošo krustnešu vardarbības rezultātā agrāk brīvās latviešu ciltis, kas savu zemi pret iebrucējiem aizstāvēja kā nu prata un spēja, nonāca svešnieku jūgā, kas ilga tepat 700 gadu. Un tas dod atbildi uz jautājumu, kādi bijuši krustnešu īstie nolūki — ierodoties latviešu zemē. Viss tas ne par mata tiesu negroza Latvijas vēsturi.

/Latis Lībis

J. TĪDEMANIS ATKLĀJ IZSTĀDI

Sestdien, 22. decembrī, plkst. 2 p.p. V. Keišes baleta studijas telpās, 889 O'Connor Dr., Golden Mail, Toronto, J. Tīdemanis atklāj savu Ziemassvētku gleznu skati, kas būs atvērta 5 dienas. Ar šo pašu klāstu mākslinieks pēc Jaunā gada dosies uz Bostonu.

Izstāde būs atvērta atklāšanas dienā no plkst. 2 p.p. līdz 10 vakarā, 23., 24., 25. un 26. decembrī izstādē tautieši būs gaidīti viesi no plkst. 12 dienā līdz 10 vakarā.

Tie, kam nav savas automašīnas, var nokļūt izstādē, braucot ar TTC autobusu (70. nr.) no Danforth un Coxwelle Ave. stūra līdz izstādes vietas pieturai — St. Claire Ave.. Brauciens ilgst apm. 8 minūtes. Tuvāka informācija pa tālruni LE 6-8995 vai PL 5-6621.

TAS NOTIKS
18.
JANVĀRĪ
Sk. slud. 8. l. pusē

Montreālas latviešu palīdzība Ungāru tautai. Latvijas konsuls Kanadā V. Tomsons nodod čeku par $117,00 Ungāru baznīcu un organizāciju apvienības pr-dim Prof. Dr. Fr. Saad. No viņa pa labi Montreālas latviešu b-bas pr-ka v. J. Saliņš, pa kr. Ungāru palīdz. kom. loc. S. Gracya. Šī summa saziedota 18. nov. sarīkojumā.
Foto J. Baltiņš

DV Milvoku apvienības 5. gada svētki

DVA 5 gadu pastāvēšanas atceres vakars 8. decembrī bija ļoti labi apmeklēts. Pēc mācītāja J. Meistara vadītā svētbrīža un apvienības priekšsēža V. Aparjoda uzrunas, svētku runu teica viesis no Vašingtonas — Latvijas sūtniecības padomnieks Dr. A. Dinbergs, Zemes valdes locekļu vārdā sveicināja J. Utināns, pasniedzot atzinības rakstus un grāmatu veltes aktīvākajiem apvienības dalībniekiem. Bija ieradušies gandrīz visi vietējo organizāciju pārstāvji, kas apvienību sveica mutvārdiem. Rakstveidā apvienību sveicināja gan tuvāko, gan tālāko kaimiņu apvienības. Ar grāmatu veltēm čeklākos apvienības biedrus bija atcerējusies arī pati apvienība.

Priekšnesumu daļā 2 skatus no A. Brigaderes Princese Gundega un karalis Brusubārda uzveda apvienības jaunatnes teātra ansamblis rež. M. Valteres - Einbergas vadībā. Dziedāja apvienības vīru koris V. Aparjoda vadībā. Ar tautas dejām uzstājās apvienības tautas deju kopa L. Pētersones vadībā. Pēc programmas sekoja groziņu vakars ar dejām, bet mazos svētku dalībniekus apciemoja Ziemassvētku vecis aktiera E. Leimaņa personā. Varbūt turpmāk derētu padomāt par īpašu eglītes vakaru bērniem, neapvienojot to ar gada svētkiem, kā tas vienmēr līdz šim ir ticis darīts. Nevar prasīt, lai mazie pacietīgi klausītos 4 stundas lielo cilvēku runās.

Bērnu eglītes vakars

DV Toronto nod. eglītes vakars bērniem 22. decembrī pl. 5 p.p. DV namā, 123 Huron ielā.

Bērni iepriekš pieteicami līdz 15. dec. dienā pa tālr. EM 8-0792 un vakarā RI 2256.

KANADĀ

TORONTO

● 6. decembra vakarā TLB telpās notika Toronto latviešu studentu kopas referātu vakars. Mācītājs A. Čops runāja par ētiskām vērtībām, referātam sekoja spraigas debates un pārrunas.

● Saimniecisko darbinieku apvienība tagad sadalījusi atlikumu, ko deva P. Lielzuikas un Almas Skudras - Kārkliņas koncerts. $201.75 sadalīja Gaujas gaidu un Rīgas un Tērvetes skautu vienībām proporcionāli dalībnieku skaitam. Tā gaidas saņēma $88.21, Rīgas skauti $70,74 un Tērvetes skauti $42.80.

● TLB inženieru un techniķu kopa 7. decembrī TLB telpās bija rīkojusi nu jau tradiccionālo dāmu vakaru. Tāpat tradicionāla tapusi arī šī gadskārtējā sarīkojuma draudzīgā un mājīgā gaisotne, kurā ap 40 kopas biedru un viesu pavadīja vakaru jautrās dziesmās un pārrunās.

Farmacijas maģistrs Teobalds Kraumanis pastāstīja par dažām farmaceitiskām problēmām un par medikamentu sūtīšanu uz dzimteni.

● Mācītājs A. Lūsis 7. decembrī vācu klubā Korporāciju kopas internā sanāksmē runāja par vēl nepilnīgi izpētītiem Latvijas vēstures segmentiem, piemēram, nepabeigtiem archaioloģiskiem izrakumiem pēdējos brīvvalsts gados, par senlatviešu valsts iekārtu un par latviešu zemnieku stāvokli tā sauktajos 600 gados.

● TLB sestdienas skolas eglītes vakars notiks 6. janvārī, plkst. 6 Sv. Andreja baznīcas zālē. Eglītes vakaru ievadīs ar mācītāja A. Lūša svētbrīdi. Skolas bērni rādīs drāmatizējumu „Neiesmīdināmā princese". Būs arī Ziemassvētku vecītis ar dāvanu maisu, cienasts, rotaļas un dejas.

● TLB dāmu komiteja 9. decembra vakarā biedrības namā rīkoja latviskus Ziemassvētkus ar Ziemassvētku drāmatizējumu, kurā piedalījās TLB drāmatiskā ansambļa dalībnieki: E. Krēmane, D. un V. Brastiņi, aktrise L. Vasariņa un Diždancis. Vakara dalībniekus sveica M. Matīsa, ar deklamācijām piedalījās Andris Vasariņš. Svētku cienastā netrūka Ziemassvētku raušu, cūkas šņukura un medus alus. Ap 70 viesu ar pašiem rīkotājiem un izpildītājiem aizvadīja sirsnīgu latvisku vakaru. Ienākumus dāmu komiteja nodevusi TLB vajadzībām.

● Šīgada sākumā, kā zināms, Toronto nodibinājās Austrumu draudze, ko apkalpo māc. A. Briedis. Tanī pašā laikā Toronto sāka darboties arī māc. T. Avika Neatkarīgā dievkalpojumu kopa, noturot dievkalpojumus vietējā Sv. Olava baznīcā pilsētas rietumos. Pagājušās svētdienas dievkalpojumā šīs kopas mācītājs T. Aviks paziņoja, ka tagad nodibinājusies Toronto Rietumu ev. - lut. latviešu draudze, kas pieslejas Latvijas ev. -lut. baznīcai trimdā, archibīskapa Dr. T. Grīnberga vadībā. Par jaunās draudzes priekšnieku ievēlēts inž. H. Jeckalējs. Līdzīgas neatkarīgas latviešu draudzes Ziemeļamerikā jau darbojas 30, tām tagad pievienojusies arī Toronto Rietumu draudze. Jauno draudzi arī turpmāk apkalpos māc. T. Aviks bez algas, pats sagādājot sev un ģimenei eksistenci fiziskā darbā. Nākošais dievkalpojums — Ziemassvētkos, 25. decembrī, plkst. 2,30, Sv. Olava baznīcā, Bloor un Windermere ielu krustojumā.

● Toronto lielajā anglikāņu baznīcā — The Eaton Memorial Church — svētdien angļu valodā no altāra runāja mūsu tautietis Aleksandrs Kretulnieks, kas teoloģiju studē Toronto universitātē. Pārpildītajā dievnamā šis lielās kanadiešu draudzes locekļi jaunā teologa runā noklausījās ar dziļu uzmanību. Vasarā A. Kretulnieks kanadiešiem sludinās dievvārdus attālākos Kanadas centros un tālajos ziemeļos. Viņa ievešana baznīcā notika svinīgā ceremonijā, draudzes mācītāja pavadībā. Dievkalpojumu kuplināja baznīcas koris savos īpatnējos baznīcas tērpos un solisti. Tanī pašā reizē notika arī ziedojumu vākšana ar aploksnēm Ungārijas brīvības cīnītājiem.

LONDONA, ONT.

● Šoruden pēc divu ASV latviešu teātra ansambļu viesošanās Londonā, Ont., 8. decembrī DV Kičeneras kopa uzveda Krišjāņa Spricenieka skatu lugu 3 cēlienos „Mūzikants" paša autora režijā. Arī skatuves iekārta bija viņa. Izrādi rīkoja DV Londonas nodaļa, un tā bija labi apmeklēta. Režisors saņēma ziedus.

Ps.

DUNDALKĀ

● Latviešu lauksaimnieks Aldaris savās mājās pie Dundalkas pagājušajā piektdienā ar motora zāģi malku zāģējot smagi satriecis kreiso roku un ievietots Markdale slimnīcā. Šinīs dienās noskaidrosies, vai varēs glābt vismaz divus kreisā rokas pirkstus.

● Latviešu „mazā" pagasta iedzīvotāji Dundalkas tuvumā bērnu eglītes vakaru rīkos 5. janv. Langes m. Būs bērnu deklamācijas un apdāvināšana, bet pieaugušajiem groziņu vakars. Bērnu dāvanu sainīšus dod Toronto Sv. Jāņa draudze. Sarīkojuma vietu izziņos tuvākā laikā.

● Uz V. Zvanītāja ierosinājumu Dundalkas apkārtnes latvieši sadomājuši rīkot reprezentācijas vakaru Dundalkas pilsētas valdes telpās, lai vietējos kanadiešus iepazīstinātu ar Latviju un latviešiem. Sarīkojums notiks 19. janvārī, pl. 8 v. Agr. A. Vanags pastāstīs par Latvijas ziedu laikiem, bet vietējais lauksaimnieks Bekmanis par latviešiem Kanadas lauksaimniecībā. Tautisko deju kopa „Diždancis" sniegs latviešu dejas un dziesmas, latviešu un angļu valodā, dziedās solisti A. Bukovska un A. Vītols.

Sarīkojums paredzēts slēgts, kanadieši būs aicināti ar ielūgumiem, bez ieejas maksas. Nepieciešamos izdevumus segs paši rīkotāji, bet telpas pilsētas valde atvēlējusi par brīvu. Mākslinieki un referenti piedalīsies baz atlīdzības.

LATVIEŠU ĀRSTI
TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.
Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208.
Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.
Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.
Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.
Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.
Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.
GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

HAMILTONAS NODAĻAS PILNSAPULCE

DV Hamiltonas nodaļas valde sasauc pilnu biedru sapulci 6. janvārī 1957. g., pl. 13,30 Lauksaimniecības biroja telpās, Market St. 16.

Ja pl. 13.30 nesanāks vajadzīgais biedru skaits, tad sapulce pl. 14 skaitīsies pilntiesīga pie katra sanākušo biedru skaita.

Pilnsapulces darba kārtība paredzēta šāda: Pilnsapulces atklāšana, sapulces amata personu vēlēšanas, iepriekšējā protokola nolasīšana, ziņojumi, nodaļas amata personu vēlēšanas, dažādi jautājumi un ierosinājumi.

DV Hamiltonas nod. valde

DV Bramptonas nodaļas savāktie ziedojumi

1956. g. Ziemassvētku ziedojumu akcijas ietvaros

Kopā savākts $102,50, kas pēc grupām sadalās sekojoši: Blauberga mātei veco ļaužu mītnē, Bramptonā — $18,00, Augustdorfas ģimnazijai Vācijā $20,00, ziedojumi noteiktām personām uz vārdu — $5,00, ziedojumi izsniegšanai invalidiem $7,00, ziedojumi aprūpei Vācijā bez norādījuma — $52,50.

$6.00 ziedojis: A. Andersons; $5,00: A. Lucs, E. un J. Uļuki, J. Ronis, A. Peniķis, J. Verlis; $4,00: J. Greizis; $3,00: A. Šulcs, A. Kudrašovs, K. Dārznieks, A. Runcis, E. Ronis; $2,00: A. Reinbergs, E. Emsiņš, E. Lazda, L. Ezītis, P. Sokolovskis, J. Lūsis, V. Seržants, P. Dovnorovičs, A. Zvaunis, J. Vārpa, P. Balodis, E. Plūdums, A. Plūdums; $1,00: A. Priede, M. Vecmanis, J. Grodnis, A. Dārziņš, A. Zeltiņš, V. Leipurts, E. Zariņš, I. Zariņš, P. Johansons, V. Martinsons, A. Zariņš, E. Ramanis, A. Keņģis, J. Keņģis, T. Bachs, K. Press, A. Vanags, J. Vanags, P. Meiers, A. Ozols, J. Dindzāns, L. Žīdiņš, A. Sēlis, J. Avotiņš, K. Puriņš, M. Eņģelis; $0.50: P. Upenieks.

DV Bramptonas nodaļa izsaka visiem ziedotājiem sirsnīgu pateicību.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus aiz dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS LONDON S.W.7 ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtam pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.
KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave., Toronto

LASITĀJU vēstules

NEKAS NAV GROZĪTS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Domu izmaiņā par Latvijas vēsturi 13 g. s., LA 97. n-rā A. Kivlenieks man atbild: „Esmu mācījies uz mata to pašu, ko citi: par to pašu apspiešanu, kaušanu, nežēlību un citām varmācībām, kādas it kā nodarījuši mūsu tautai vācieši, jau sākot ar bīskapu Albertu. Bet pirms neilga laika man ir bijusi izdevība lasīt arī kādu citu apcerējumu (sk. Dr. P. Cirsis, S. J., Kristīšana ar uguni un zobenu, Dzimtenes Balss 5./55. g. — 10./56. g.), kurā autors noliedz pieņēmumu par pirmo krusta karotāju vardarbību Kristus vārdā. Var droši pieņemt, ka nākotnes Latvijas vēstures grāmatas būs ar stipri atšķirīgiem ieskatiem ne tikai šinīs jautājumos vien."

Arī es nupat iepazinos ar Dr. P. Cirša rakstiem Dzimtenes Balss 5. un 10. n-ros, taču tajos neatradu nekā tāda, kas grozītu Latvijas vēsturi. Dr. P. Cirsis starp citu raksta: „Krusta kaŗi bija organizēti ne pagānu piespiešanai kristīties, bet kristīgo aizstāvēšanai pret pagānu uzbrukumiem."

Spriežot pēc izlasītā, par cik tas attiecas uz Latviju 12.—13. g. s., tad šis Dr. P. Cirša apgalvojums nav pierādīts, jo viņš, vismaz Dz. B. 5. un 10. n-ros, nav konkrēti norādījis, kur, kad un kā kristītos lībiešus pret pagānu uzbrukumiem aizstāvējis bīskaps Alberts ar saviem zobenbrāļiem un krustnešī pirms viņa.

Gluži otrādi, Dz. B. 10. n-rā Dr. P. Cirsis raksta pavisam ko citu, proti: „Kad zobenbrāļu ordenis padara sevi par Saksijas hercoga vasaļi, pāvests vēršas pret to ar vārdiem — jūs uzliekat jaunkristītajiem verdzības jūgu. Livonijas ordenis piesavinās sev tiesības spriest tiesu par savu apgabalu jaunkristītajiem, piespriežot pat nāves sodu."

Tātad ar šiem konstatējumiem Dr. P. Cirsis apliecina, ka bīskaps Alberts u. c. jaunkristītajiem latviešiem uzmetušies par kungiem. Tas nozīmē, ka uguns un zobens lietoti ne tikai pret pagāniem, bet arī pret „dumpīgajiem" jaunkristītajiem, kad tie aizstāvēja savu zemi un mantu pret svešo krustnešu varmācībām. Un tas ir gluži tas pats, ko māca Latvijas vēstures grāmatas.

Ja pāvesti toreiz gribējuši, lai latvieši paliek brīvi, kā Dr. P. Cirsis raksta, tad kāda nozīme par to vairs runāt, jo šī griba, ja tāda bijusi, nav īstenota. Nav noliedzams, ka sākumā pāvestu ziņā esošo krustnešu vardarbības rezultātā agrāk brīvās latviešu ciltis, kas savu zemi pret iebrucējiem aizstāvēja kā nu prata un spēja, nonāca svešnieku jūgā, kas ilga tepat 700 gadu. Un tas dod atbildi uz jautājumu, kādi bijuši krustnešu īstie nolūki — ierodoties latviešu zemē. Viss tas ne par mata tiesu negroza Latvijas vēsturi.

Latis Lībis

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.
Dr. P. BĀRDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208.
Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.
Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.
Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.
Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.
Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.
GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

...iesūtītos manuskriptus saīsināt.
...neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ.
...ājiem parakstītajos rakstos izteiktās do...
...ijas viedoklim.

...kavējoties atbildēsim;
...aisa pastu bezmaksas
...augus.
...N PASKAIDROJUMI
...VALODĀ.

„ĀRZEMJU PACIŅAS, UN KAS AIZ TĀM SLĒPJAS"

Melu rakstu ar šādu virsrakstu kāds Ādolfs Talcis ievietojis padomju Latvijas oficiozā „Cīņa". To savukārt savā aģitācijas lapelē „Par atgriešanos Dzimtenē" 38./54. n-rā iespiedis Čekas ģen. Michailovs. Šis tautas nodevējs Ādolfs Talcis, kurš kādu laiku bijis Michailova rokas puisis Berlīnē, sagrozot faktus, palaidis īstus boļševiku melus, kas nav vērtējami zemāk par paša Viļa Lāča melu mākslu. Paklausīsimies, ko Kremļa kalps Ādolfs Talcis min. rakstā stāsta par sainīšu sūtīšanu piederīgajiem Latvijā u. c. padomju republikās. Pie reizes atmaskosim arī viņa nejēdzīgos izdomājumus, lai trimdas saime zinātu, kā komūnisti mēģina muļķot latviešus dzimtenē.

T a l c i s: „Man gadījās būt klāt Rīgas galvenajā pastā, kad viena pavecāka sieviete bija ieradusies pēc tāda „ārzemju" sūtījuma. Vajadzēja maksāt diezgan prāvu muitu, tāpēc sieviete sāka interesēties par sūtījuma saturu. Pasta ierēdnis parādīja muitas zīmi:

„1 vilnas kleita, valkāta, 1 kokvilnas kleita, valkāta, 1 pidžama, valkāta 2 virtuves priekšauti, valkāti, 2 p. kokvilnas zeķu, valkātas, 1 p. kokvilnas veļas, valkāta . . ."

Sieviete lasīja un nopūtās:

— Vai dieviņ, atkal tas pats! Es jau reiz tās aizsūtīju atpakaļ. Tiešām nezinu, ko lai dara? Māsa sūta, negribas viņu apvainot . . .

— Lai nu ko būtu sūtījusi, bet ne vecas lupatas."

A t b i l d e: Nav šaubu, ka šo gadījumu Rīgas galvenajā pastā, savu maizes devēju uzdevumā Talcis izdomājis, jo padomju milzīgā muita par precēm sainīšos, ko nosūtām piederīgajiem dzimtenē, **sūtītājiem jāsamaksā šeit uz vietas.** Tautiešiem labi zināms, ka katra firma, kas sainīus sūta uz zemēm aiz dzelzs priekškara, ikvienu sainītī ievietojamo mantu noceno un aprēķina padomju muitu: jaunām virsdrēbēm 100 un valkātām 85 proc. no vērtības. Zemākā muitas likme valkātām lietām ir 50 proc. Pie tam par katru sainīti, kas nedrīkst pārsniegt 20 mārc., vēl dažādās nodevās komūnistiem jāsamaksā 15 proc. no tās pašas vērtības. Piem., ja sainītī ir preces par 23 dol., tad komūnistiem vien jāsamaksā apm. 25 dol. (konkrēts gadījums), pārsūtīšanas u. c. izdevumus neskaitot. Un kurš latviešu cilvēks būs tik neprātīgs — maksās tādu naudu, lai piederīgajiem nosūtītu vecas lupatas, par kurām jāmaksā muita 50—85 proc. un visi pārējie izdevumi! Šādu aplamību var paust tikai boļševiks, zinādams, ka terrorizēto latviešu aprindās nebūs neviena, kas uzdrošinātos šos melus atmaskot.

Arī tas apstāklis, ka bijusi jāsamaksā „diezgan prāva muita", kā Talcis raksta, norāda, ka sainī, ja tāds arī tiešām viņa klātienē Rīgas pastā būtu pienācis, nav bijušas vecas lupatas. Vai tad padomju muitas tarifā būtu paredzētas arī nederīgas lupatas, pie tam dārgi muitojamas?

Mums ir gan labi zināms (pierādījumi), ka nosūtīto vērtgo mantu vietā bieži vien saņēmējs sainītī atrod vecas driskas. Un šādu nelietību, apmainīt mantas, iespējams izdarīt tikai padomju muitā vai citās viņu iestādēs — nekur citur!

T a l c i s: „Ka mēs te esot kaili un badā — tādu priekšstatu par Padomju Latviju un citām padomju republikām censās radīt reakcionārās emigrantu un dīpīšu organizācijas (par dīpīšiem sauc kaŗa laikā pārvietotās personas), viņu preses izdevumi un aģitātori. Tie izplata par padomju zemi tādas briesmu ziņas, ka cilvēks, kas ilgus gadus bijis projām no dzimtenes, tiešām domā, ka viņš dzīvo paradīzē, bet mēs — visīstākajā ellē."

A t b i l d e: Ka padomju cilvēki ir noplīsuši un pusbadā, šādas ziņas izplata nevis trimdas laikraksti, bet tās pilnīgi atklāti, kopā ar citām nebūšanām padomju paradīzē, sniedz „Cīņa" un Rīgas radiofons. Galvenokārt no šiem avotiem uzzinām: ka kolchoznieku tirgū jāstāv rindā, lai par dārgu naudu nopirktu kgr. kartupeļu; ka veikalos pie labāka drēbju gabala var tikt tikai tie, kas no rīta pirmie tajā iekļūst; ka pēc koka tupelēm vai sērkociņu kastītes kolchozniekam dažkārt jāiet 10 klm.; ka strādnieku kopmītnēs vienā nelielā istabā dzīvo 5—6 cilvēki, tāpat arī vairākas ģimenes vienā mazā dzīvoklī; ka kolchozos lopus baro ar slotām un sapuvušiem salmiem; ka liela daļa ražas paliek nenovākta u. t. t.

Tātad nevis mēs izdomājam, bet „Cīņa" un Rīgas radiofons mums pasaka, ka latviešu tauta dzīvo visīstākajā velna — komūnisma — radītajā ellē.

T a l c i s: „Aizokeana zemēs tiešām daži uzkūlušies uz „zaļa zara." Emigrantu avīzes raksta par dažiem, kas tikuši pie saviem uzņēmumiem un visžēlīgi tajos nodarbina darba meklētājus tautiešus, raksta par tādiem, kas jau paspējuši nobankrotēt, kas strādā mūža mežos, plantācijās un ogļu raktuvēs, par sievietēm ar augstskolas un vidusskolas izglītību, kuras spiestas strādāt par mājkalpotājām. Un gandrīz visi parādos līdz kaklam. No kurienes tad rodas tās paciņas, kuras saņem trūcīgie emigranti un pārvietotie un „tie nabaga nomocītie un badā mirstošie, kas nelaimīgi palikuši dzimtenē ?

Ārzemēs pastāv liels skaits dažādu emigrantu organizācijas, gan politiska, gan kultūrāla, gan reliģiska rakstura. Un paciņu organizēšana piederīgajiem dzimtenē ir viens tāds veids, lai pierādītu, cik tur, svešumā, ir brīva, bagāta izvēle, bet šeit, dzimtenē, — kaili un badā."

A t b i l d e: Ka visus tos tūkstošus saiņu, kas katru mēnesi no brīvās pasaules ceļo uz padomju Latviju, sūta piederīgie personiski, ļoti labi zina Talcis, „ministri" Rīgā un ikviens latviešu cilvēks dzimtenē! Kalnbērziņš un viņa zeļļi zina arī to, ka saiņu sūtīšanai uz Sibirijas katorgas vietām, lai kaut cik atbalstītu tos nelaimīgos, kuriem brīvajā pasaulē nav piederīgo, līdzekļus vāc ziedojumu ceļā visa trimdas saime.

Nemaz nerunājot par to, ka ārzemēs dzīvojošiem latviešiem ir uzņēmumi, mājas, lepni auto, tie labi ģērbušies un paēduši, strādājot algotu darbu 5 dienas nedēļā, daudzie tūkstoši saiņu, ko nosūtām saviem verdzinātajiem piederīgiem, kas bieži vien ziemā staigā koka tupelēs bez zeķēm, — apliecina bezgalīgo starpību starp mūsu dzīvi un latviešu tautas moku ceļos dzimtenē.

T a l c i s: „Šī raksta nolūks nav apgalvot, ka itin visi sainīši, kas pienāk no ārzemēm, būtu sūtīti ar reakcionāro emigrantu organizāciju gādību. Droši vien, ir arī tādi cilvēki, kas paši sūta pēc savas ierosmes un par saviem lielākiem vai mazākiem līdzekļiem. Šī raksta nolūks nav arī vērsties vispār pret sainīšu sūtīšanu piederīgajiem, vienalga, kur viņi atrastos. Ja sūtītājam ir godīgi nolūki, tad sainītim var būt draudzības un tuvības apliecinājuma nozīme. Tāds sūtītājs nekad nemēģinās aplaimot saņēmēju ar atkritumiem no bagātā galda vai ar danajiešu dāvanu, kas slēpj sevī daudz ko vairāk par pazemojumu un apvainojumu. Sainīšus jeb paciņas saņemt vai nepieņemt ir katra brīva cilvēka personīga darīšana, bet svarīgi, lai ikviens zinātu, kas aiz tām slēpjas, vai tās nākušas no tīras sirds, vai slēpj sevī danajiešus."

A t b i l d e: Te nu skolotais čekists Talcis pats pierādījis, ka meliem ir īsas kājas: ja viņam būtu zināma kaut viena „reakcionāro emigrantu organizācija" (par to, kas notiek trimdā, Čeka zina labāk nekā mēs paši), kas sūta saiņus, ņemot līdzekļus no kādiem „miljonu fondiem", tad viņš to nosauktu vārdā. Taču šādu muldēšanu mēs ļoti labi saprotam: jāmēģina iestāstīt aplaupītajai tautai, ka šie bagātīgie sainīši (ja komūnisti tos nav apzaguši), kas pret mūsu gribu pagarina komūnisma mūžu, nāk no kaut kādām mistiskām organizācijām un tikai mazumiņš no mums pašiem, jo mēs jau esot „līdz kaklam parādos". Bet katrs sainīšu saņēmējs saņem arī vēstuli un labi zina, no kā tas nāk. Tātad šie meli ir Staļina - Chruščeva necienīgi — tie prata un prot šādas lietas nodarīt smalkāk!

Aiz sainīšu sūtīšanas slēpjas gan kaut kas, tikai ne tas, ko latviešiem dzimtenē grib iestāstīt Talcis. Proti: par to, ka komūnisti atļauj mums apģērbt mūsu piederīgos, izmantojot mūsu cilvēciskās jūtas un komūnisma radīto postu dzimtenē, viņi liek mums samaksāt milzu naudu, ko iekasē vērtīgā vietējā valūtā un izlieto nelaimīgo verdzināšanai. Tā ir traģika, ka komūnismu, ko šeit idejiski apkarojam, tur esam spiesti materiāli atbalstīt.

Tā arī beigās pasaka Talcis: viņa nolūks neesot vērsties pret saiņu sūtīšanu (kas padomju zemēs iepludina milzu vērtības). Pilnīgi saprotams, — tad jau Chruščevs liktu viņu pakārt, jo visā Padomijā ik dienas ienāk desmitiem tūkstošu saiņu, ar kuru saturu apģērbj „laimīgās" tautas, par to vēl saņemot īpašu samaksu — simtiem miljonu naudā — vergu ķēžu kalšanai.

P i e z ī m e: Kopš sākās „koeksistences" laiki, visā brīvajā pasaulē nodibinātas tūkstošiem firmu, kas Pad. Savienības Intūrista uzdevumā nosūta saiņus uz zemēm aiz dzelzs priekškara. Ņujorkā vien šādu firmu ir ap 50. Pag. nedēļā tur ieradās Maskavas Intūrista revidents, kas pārbauda firmu darbību. Starp citu viņš konstatējis, ka firmas pārāk zemu nocenojot sūtāmās preces. Ķīmiski tīrīti uzvalki u. c. drēbes esot jānoceno kā jauni apģērbi.

Kanada rūpējas par ungāru bēgļiem

Pavalstniecības un immigrācijas ministrs J. W. Pikersgils bija ieradies Vīnē, lai personīgi iepazītos ar ungāru bēgļu stāvokli un darītu iespējamo to bēgļu ātrai pārvietošanai, kas vēlas emigrēt uz Kanadu.

Tā kā vairums bēgļu Austrijā ieradušies tikai ar to, kas mugurā, Kanadas valdība nolēmusi maksāt viņiem ceļa izdevumus uz Kanadu, lai dzīve šai zemē nebūtu jāiesāk ar parādu nastu.

Vēl arvienu turpinās Kanadas Sarkanā Krusta bēgļu aprūpes darbs, kurā iesaistījies arī Jaunatnes sarkanais krusts, kas ziedojis drēbes bēgļu vajadzībām $15.000 vērtībā, un pašreiz gatavo tūkstošiem „higiēnas sainīšus" bēgļu bērniem. Sainīšos atrodas ziepes, suka, zobu suka un zobu pasta, dvielis un citi tīrībai nepieciešami piederumi.

Sarkanais Krusts nosūtīs uz Austriju ziemas drēbes ungāru bēgļiem $250.000 vērtībā. Kanadas gaisa satiksmes organizācija apņēmusies šos sūtījumus aizvest bez maksas.

Lai Austrijā nokļuvušie bēgļi varētu nekavējoties paziņot piederīgiem Kanadā par savu izglābšanos, Kanadas Sarkanais Krusts noorganizējis speciālu telegrammu pārsūtīšanu. Izdevumus sedz Sarkanais Krusts.

Cimdu pāris gubernātoram

Kāda Kalamazū latviete dziļā pateicībā nosūtījusi Mičigenas gubernātoram M. Viljamam latvisku dūraiņu pāri, kā Ziemassvētku apsveikumu un pateicību par 18. novembra izsludināšanu par latviešu dienu Mičigenā. Šī pati tautiete apsveica arī Detroitas pilsētas padomes vicepr-di M. V. Besku ar latvisku rokdarbu par viņa ierosinājumu turēt vienu nedēļu Latvijas karogu mastā virs Detroitas pilsētas valdes nama, sakarā ar 18. novembra atceri.

LNAK
DARBS UN NODOMI

PADOMES VĒLĒŠANAS 17.—24. FEBR.

Vēlēšanu komisijas sēde

LNAK vēlēšanu komisijai vēl arvien nav izdevies izraudzīt priekšsēdi. Pagaidām šos pienākumus uzņēmies valdes pr-dis A. Svenne. Pr-ža vietnieks ir J. Deksnis, kas komisijā reprezentē LPB, sekretāre M. Matīsa no LNAK un sekretāres vietnieks J. Skrastiņš no Sv. Jāņa draudzes. Pavisam vēlēšanu komisijā darbosies 13. locekļi.

Vēlēšanu instrukcijas organizācijām un draudzēm izsūtīs jau šinīs dienās, tās publicēs arī LA slejās.

Kandidātu saraksti iesūtāmi ne vēlāk par 11. janvāri, kad tiem jābūt jau vēlēšanu komisijas rīcībā. Vēlēšanu materiālus izsūtīs līdz 1957. g. 14. februārim, vēlēšanas notiks no 17. līdz 24. februārim ieskaitot. Balsu skaitīšanu izdarīs 3. martā un rezultātus publicēs laikrakstā Latvija Amerikā 9. marta numurā. Pārsūdzības jāiesūta ne vēlāk par 16. martu (ar šī datuma pasta zīmogu). Jaunās padomes pirmā sesija notiks 6. un 7. aprīlī.

SADALĪTS 18. NOVEMBRA ATLIKUMS

18. novembra sarīkojums šogad devis prāvus ienākumus un līdz ar to arī labu atlikumu. Pie ieejas par programmām ieņemts $628,25. Telpu īrei, mākslinieku honoriem un citiem nepieciešamiem izdevumiem izdots $340.05, atlikums $288.20.

Rīcības komiteja $160 no atlikuma atvēlēja Skolu fondam, bet atlikušos $128.20 paturēja Sarīkojumu fondā.

Ungāru palīdzības fondam valsts svētku sarīkojumā saziedots $142.75, kas jau nodots LNAK palīdzības nozarei virzīšanai tālāk. Šai summā ieskaitīts arī brīvmākslinieces Martas Tūteres honorārs, no kā viņa atteicās par labu palīdzbai ungāriem.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGA

● 22. un 23. decembrī Čikāgā notiks atklāta ALJA's valdes sēde. Sēdes sākums 22. decembrī, plkst. 14,00, vietu ziņos vēlāk.

● Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņa literāro vakaru dalībnieki 9. novembrī nolēma dibināt Literatūras un mūzikas sekciju, par tās vadītāju ievēlot Laimoni Streipu, par sekretāri — Rutu Hincenbergu (133 N. Lockwood, Chicago, Illinois, tālr.: MA 6-2286). Sekcijas pirmais vakars notika 30. novembrī, piedaloties ap 30 jauniešiem. Imants Kalniņš referēja par itāliešu eksistenciālista Alberta Moravia romānu Romiete (La Romana)! Referātam sekoja dzīvas pārrunas.

Nākošais vakars paredzēts 1957. gada 11. janvārī, 2637 W. Potomac Ave., kad Valdis Muižnieks referēs par Skalbes pasakām. Jaunieši, kas vēlētos sekcijā darboties, lūgti paziņot savas adreses sekretārei R. Hincenbergai.

● Čikāgas studentu kopa jau sen apspriedusi iespēju nākamo Latviešu studentu centrālās savienības kongresu rīkot Čikāgā. Oficiāls priekšlikums LSCS valdei tomēr vēl nav iesniegts, trūkstot oficiālam biedru lēmumam. Tāpēc kopa sasauc pilnu biedru sapulci 14. decembrī, pl. 7,30 vakarā Hull House telpās, 800 So. Halsted St. Ja noliktajā laikā nebūs sanācis vajadzīgais biedru skaits šī lēmuma pieņemšanai, pilnsapulce sāksies pusstundu vēlāk un būs pilntiesīga pie katra biedru skaita. Kopas vadība gaida, lai kopas dalībnieki nāktu ar ierosinājumiem un priekšlikumiem kongresa varbūtējai sarīkošanai. Bez tam vēl pārrunās 22. decembra eglītes vakara programmu. Eglītes vakars notiks 22. decembrī, pl. 7 vakarā Chopin Hall telpās, 1547 N. Leavitt (North Ave. un 2200 W.) kopā ar Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņu. Vakarā ciemoties lūgti Milvoku latviešu studenti. Katram Čikāgas kopas dalībniekam jāņem līdzi vismaz viena dāvana apm. $1,00 vērtībā.

K.

ROČESTRA (N.Y.)

● Organizāciju rīcības komitejas Ziemassvētku eglīte Ročestras un apkārtnes latviešiem svētdien, 16. decembrī pēc dievkalpojuma Sv. Pāvila baznīcas apakšējā zālē. Priekšnesumi, dāvanas, rotaļas un svētku cienasts.

● No Vācijas uz dzīvi Ročestrā ieradusies Pāliņu ģimene. Pāliņa kundze ir komūnistu noslepkavotā Latvijas aizsargu priekšnieka ģen. Praula meita. Ar izpalīdzīgu paziņu atbalstu atbraucēji jau atraduši darbu.

● Zv. adv. Alberts Melnbārdis, kurš vairākas nedēļas atradās smagas slimības gultā, tagad pakāpeniski atveseļojas mājas apstākļos.

● A. Sprogis korespondences ceļā beidzis techniskās zīmēšanas kursus Čikāgā un strādā jaunajā arodā.

● Vietējā ungāru grupa Ungārijas valsts svētku gadījumā bija pulcējusi kopīgam azaidam apspiesto tautību un amerikāņu organizāciju pārstāvjus, pārrunājot palīdzības veidus ungāru brīvības cīnītājiem. Saziedotos līdzekļus naudā nodeva Amerikas Sarkanā Krusta rīcībā.

● Tautisko tērpu skate ar eksponātiem no apm. 50 valstīm, ko oktobrī atklāja Ročestras mākslas un zinātnes mūzejā, saista daudz interesentu no amerikāņu aprindām. Skatē pārstāvētas arī Baltijas valstis, tā turpināsies 6 mēnešus.

As.

MILVOKOS

● Pazīstamā sabiedriskā darbiniece Elza Klaustiņa šī gada 8., 9. un 10. decembrī rīkoja savu darbu skati. Tautiešu apskatei savā dzīvoklī viņa bija izstādījusi akvareļus un apgleznotu porcelānu. E. Klaustiņa, kas gleznošanu uz porcelāna savā laikā mācījusies pie Stiglica, pēdējā laikā vairāk pievērsusies puķu motīviem akvareļu technikā. Triju dienu laikā šo darbu skati apmeklēja apm 100 personu. Daudzi akvareļi un porcelāna izstrādājumi pārdoti. Pieņemti arī pasūtinājumi atsevišķiem porcelāna priekšmetiem. Apbrīnojama ir E. Klaustiņas uzņēmība un darba prieks, kā arī viņas lielā enerģija, par spīti 72 nodzīvotiem mūža gadiem.

POKIPSIJĀ (N. Y.)

● 7. decembrī atkal 85 ārzemnieki pieņēma pavalstniecību, nododami svinīgo zvērastu. To starpā bija arī 14 latvieši.

● Ev. - lut. kopas rīkotais dievkalpojums notiks Ziemassvētku dienā plkst. 15,00 vietējā luterāņu baznīcā (Mill un Catharina ielu stūrī). Pēc dievkalpojuma notiks groziņu vakars baznīcas lejas zālē. Eglītes vakara priekšnesumi piesakāmi pie A. Jēkabsona, bet groziņi nododami dāmu komitejas locekļiem pirms dievkalpojuma. Paredzēts bērnus apdāvināt ar saldumiem.

IESŪTIET KUPONU VAI PIEZVANIET
(NEKĀDAS SAISTĪBAS)

NOSKAIDROJIET, KĀ IZMANTOT
500 DIENU ĀRSTĒŠANĀS PLĀNU SLIMNĪCĀ
JA ESAT SLIMI VAI CIETUŠI NEGADĪJUMĀ

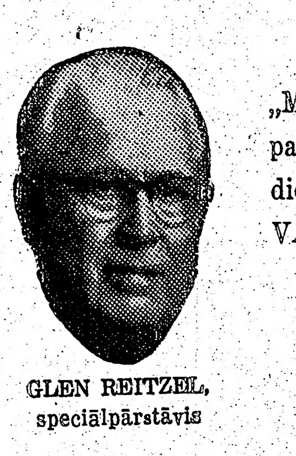

GLEN REITZEL, speciālpārstāvis

„Mana sabiedrība, Mutual of Omaha, maksā NAUDU— par slimībām vai nelaimes gadījumiem jau par pirmo dienu un ilgāk — izmaksājam tieši jums . . . KAUT VAI VISU MŪŽU"

G. REITZEL
AĢENTŪRA

slimība • nelaimes gadījums • ārstēšanās slimnīcā • mātes stāvoklis

MAKSĀ SLIMĪBU UN NELAIMES GADĪJUMOS — $100.— $200.— vai $300.— mēnesī SKAIDRĀ NAUDĀ tieši jums, atkarībā no izvēlētā plāna. Arī par slimnīcā pavadīto laiku MAKSĀ jau ar pirmo darba nespējas dienu, kaut arī tas ilgtu VISU MŪŽU.

500 DIENAS ĀRSTĒŠANĀS PABALSTS, maksājot $3.— līdz $15.— dienā, izmaksā tieši jums SKAIDRĀ NAUDĀ, ja jūs vai kāds no jūsu ģimenes locekļiem saslimst vai cieš nelaimes gadījumā un tiek ievietots slimnīcā. Maksā katrā slimības vai ievainojuma gadījumā līdz 500 dienām, ja slimība vai nelaimes gadījuma sekas to prasa.

NAV JĀBŪT GRUPĀS

PIEPRASIET BEZMAKSAS INFORMĀCIJU MUTUAL OF OMAHA'S PALĪDZĪBAS PLĀNA DAĻAI

● ārstēšanās slimnīcā, operācijas un dzemdības slimnīcā.
● Ik mēneša pabalsti pēc slimnīcas atstāšanas.

Visi jums pienākošies čeki tiks piesūtīti tieši jums

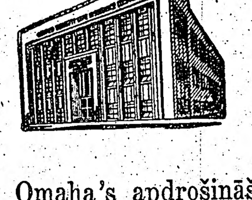

Visi uz slimību vai nelaimes gadījumiem attiecošies čeki no vietējā Mutual of Omaha's apdrošināšanas biroja tiek nosūtīti uz jūsu rajonu. Ja jūs maināt dzīves vietu vai ceļojat, pabalstus izmaksā mūsu pārstāvis attiecīgajā provincē.

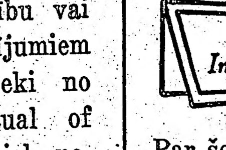

„Iesūtiet kuponu vai piezvaniet pa telefonu man personīgi. Par šo informāciju jums nav nekādu saistību. Izsmeļošu informāciju mēs jums varam sniegt 20 minūšu laikā.

MUTUAL OF OMAHA

MUTUAL BENEFIT HEALTH AND ACCIDENT ASSOCIATION
GALVENAIS BIROJS VISAI KANADAI — ATRODAS TORONTO

Izmaksa pabalstos pāri par $1.750.00 nedēļā

Toronto dzīvojošie, sazinieties ar Mr. G. E. REITZEL,
20 BLOOR ST. W., TORONTO
Telefons WA 2-3175,

VAI IESŪTIET KUPONU

MUTUAL OF OMAHA,
520 UNIVERSITY AVE.,
TORONTO, ONT.

Lūdzu atzīmēt ar krustiņu, par ko vēlaties informāciju
☐ SLIMĪBAS UN NELAIMES GADĪJUMOS
☐ ĀRSTĒŠANA ☐ OPERĀCIJA

VĀRDS .... TELEFONS ....
ADRESE ....
MO—6-4A

TORONTO LATVIEŠU B-BAS LATVISKO ZIEMASSVĒTKU VAKARĀ

Viesi un saimnieki pie senču stilā klātiem galdiem. J. Kreiļa uzņ.

„Dziesmu Vairogs" koncertē izstādē

Grand Rapidu mākslas galerijā, 230 Fulton ielā, jau otro gadu decembra mēnesī notiek Ziemassvētku eglīšu izstāde, kur dažādas tautību grupas piedalās ar savām īpatni greznotām eglītēm. Šogad piedalījās latviešu, lietuviešu, poļu, angļu, franču, holandiešu, vāciešu, ungāru, ukraiņu, italiešu, grieķu, zviedru, meksikāņu un sīriešu grupas. Latviešu eglīti bija izrotājuši Grand Rapidu latvieši. Rīkotāji bez tam bija noorganizējuši pa istādes laiku dažādu tautību priekšnesumus, kur atsevišķas tautību grupas piedalījās ar koŗa dziesmām, tautiskām dejām, filmām un lekcijām. Šai sarīkojumu ciklā ietilpa arī Kalamazū koŗa „Dziesmu vairogs" koncerts. Kaut attālums no Kalamazū līdz Grand Rapidiem ir 50 jūdzes, koris piedalījās pilnā sastāvā (ap 60 pers.) un guva lielu piekrišanu. Biruta Neimane lasīja angļu valodā L. Pnžes sacerējumu par latviešu tautas dziesmām. Koncerts bija labi apmeklēts.

SV. JĀNA DRAUDZES ZIEMASSVĒTKU TIRDZIŅĀ TORONTO

Kā vienmēr, arī šogad draudzes tradicionālais tirdziņš 8. dec. bija kupli apmeklēts un deva labus ienākumus. No l.: A. Burkēvica, H. Mercs, A. Lūse, B. Sveķis, G. Gugāns, Zichmanis, G. Galdiņa.

O. GREBŽE RĪKO IZSTĀDI

Gleznotājs Otto Grebže pieder pie tiem māksliniekiem, kas bez skaļas reklāmas klusībā veic jo nopietnu darbu. Kaut viņš līdz šim lielākajos latviešu centros Kanadā nav reprezentējies ar patstāvīgām izstādēm, viņa darbi tomēr ir bijuši redzami daudzās vietās kanadiešu mākslinieku izstāžu ietvaros, un daudzi no tiem arī atraduši cienītājus mākslas draugu pulkā.

Strādājot Kanadas Haidro dienestā, Grebžem bijusi laime zināmā mērā apvienot savu maizes darbu ar tīrajām mākslas interesēm, un tā, krustām šķērsām izbraucot Kanadu darba vietas uzdevumā, Grebže paspējis ietvert savos audeklos daudz košu ainavu, ar siltu krāsu prieku iedzīvinādams gan Kanadas skatus, gan klusās dabas un arī portretus.

A. Grebžes izstādi atklās 16. decembrī, plkst. 3 p.p., TLB telpās, 198 Osler ielā.

JAUNS ROMĀNS MŪSU LASĪTĀJIEM

Ģirts Salnais stāsta par jauniebraucēju latviešu un amerikāņu saskari, ikdienas priekos, bēdās un mīlestībā

Ģirts Salnais ir „Piektā gada" revolūcijas bērns. Uguns avoti, kas toreiz sākuši virst viņa zemapziņā, jauneklim pieaugot, izpaudās viņa mākslas tieksmēs — uz teātri un literātūru; vispirms uz teātri, ko viņš sāka spēlēt jau mājas uzvedumos kopā ar citiem jauniešiem. Un tā ir palikusi viņa mūža mīlestība, kaut arī īsti tai nodoties viņš varēja tikai trimdā, kad Vircburgā, Vācijā, vadīja nometnes latviešu teātri, kurā reizē bija arī režisors un aktieris kopā ar savu dzīvesbiedri Lāliju Salno. Šīs izrādes, ar kurām vircburgieši viesojās arī citās latviešu nometnēs, skatītājiem sniedza īstu prieku, un Ģ. S. tanīs izcēlās ar psīcholoģiski asi tverto tēlojumu.

Bet Ģirtu Salno bija savaldzinājusi arī otra mūza, kam īstenībā pieder pirmā vieta, un jau Rīgā viņš bija ne vien strādājis laikrakstos, bet arī laidis klajā plašu romānu par pilsoņu aprindu dzīvi Okers (1943.), kas literātūras vērotājiem rādīja, ka mums ir radies jauns epiķis.

1946. g. Vācijā Ģ. S. publicēja stāstus „Nolādētais ... ", kas liecina, ka autors dziļi sakņojas Latvijas dabā. Viņa izteiksme te atšķiras ar gaŗiem periodiem, bet tieši tie ir saskanīgi ar viņa tēlotiem Lubānas klāniem, kur autors pavadījis savu bērnību un zēna gadus pie vecmāmiņas, kamēr viņa vecāki, abi „5. gada" revolūcionāri, bija trimdā gan Tālajos Austrumos, gan vēlāk Amerikā.

No 1950. g. Ģ. S. dzīvo Sav. Valstīs, un pēdējos gados, kā viņš pats izsakās, „kad trūkst man nepieciešamās zāles — teātra, ko spēlējot, kaut arī neērtos apstākļos, esmu varējis nomierināt nervus un atjaunot dzīves prieku," otra mūza — rakstniecība — ir dabūjusi viņu, varbūt pat pret paša gribu, nesaraujamos valgos, un tā radušās vairākas grāmatas: Skrandas vējā (1952.), Vīri (1953.) Atvars (1954.), Uguns Avoti (1956.), neatkarīgās Latvijas laikmeta plašs segments. Cerēsim, ka autors reiz dos visa šī laikmeta tēlojumu. Un patlaban G. Salnā jaunāko darbu mēs sākam iespiest mūsu laikrakstā — romānu ar intriģējošu virsrakstu **Sīpols un Orchideja.** Tā darbība noris tagadnē Jaunajā pasaulē un skaŗ aktuālu vielu latviešu un amerikāņu vidē.

Ģirts Salnais

Autors par savu jauno darbu saka: „Sīpols un orchideja" — tas varētu būt drausmu stāsts par insektu ēdāju orchideju un sīpolu, kas pats derīgs tikai virtuvei. Manā romānā gan sīpolam būs dvēsele, kas neizplata atbaidību deguniem, un orchideja būs ne vien skaista, bet arī insektus ēdīs tikai aiz pārskatīšanās."

Šis autora izteiciens lasītājiem liek nojaust, kas varētu slēpties aiz „sīpola" un „orchidejas" — katrā ziņā tas nebūs romāns tikai zaļbarības ēdējiem, bet gan visiem, kas izprot mīlestības burvīgumu.

Mūsu pārstāvis Čikāgā

K. F. ĶEZBERS,

2637 W. Potomac Avenue,

Chicago 22, Ill.,

tel. Brunswick 8-8681,

pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

Čikāgieši ziedo palīdzībai ungāriem

Kad Čikāgas pilsētas galva Dēlijs izsludināja 6. decembri par ziedojumu vākšanas dienu par labu ungāriem, viņa telefons zvanīja bez mitēšanās un daudzi jo daudzi pieteicās par vācējiem. Pilsētas galva izdeva speciālu vēstījumu, aicinot pilsēta iedzīvotājus ziedot pēc katra spējām. „Šī ir diena, kad Čikāgā var demonstrēt sirds cēlumu. Mēs visi esam dziļi aizkustināti, redzot foto uzņēmumus ar varonīgajām ungāru sievietēm, demonstrējot pret padomju kaŗaspēku un tankiem un noliekot vainagu pie Ungārijas nezināmā kareivja kapa," vēl piebilda pilsētas galva.

Latviešu sektors bija pilsētas ziemeļrietumos. Par ziedojumu vākšanas norisi DV organizācijas un Čikāgas jaunatnes pulciņa dalībnieks Teodors Zieriņš stāsta: „Ziedojumu vākšanas akcija sākās jau agri no rīta, plkst. 7. Pirmā maiņa darbu beidza plkst. 10, bet otrā maiņa plkst. 2 p.p. Ziedotāji bija ļoti atsaucīgi, daži nāca klāt paši, vairāki ziedoja lielākas summas. Bija arī pāris ļaužu, kas atteicās ziedot, motīvējot savu rīcību ar teicienu: „Kas mums par daļu gar ungāriem, lai viņi paši tiek ar sevi galā."

Vācēju vidū bija Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņa dalībnieki, Čikāgas latviešu skauti un gaidas, Latviešu skolas skolnieki un viņu vecāki un daudzi citi.

Ziedojumu vākšanā visā Čikāgā piedalījās 7.200 brīvprātīgo vācēju. Cik liela būs saziedota summa, vēl nav zināms, pēc plāna jāsaziedo 280.000 dolaru. Atkal Čikāgas latvieši pierādīja, ka var ko darīt, ja vien grib un vēlas. K.

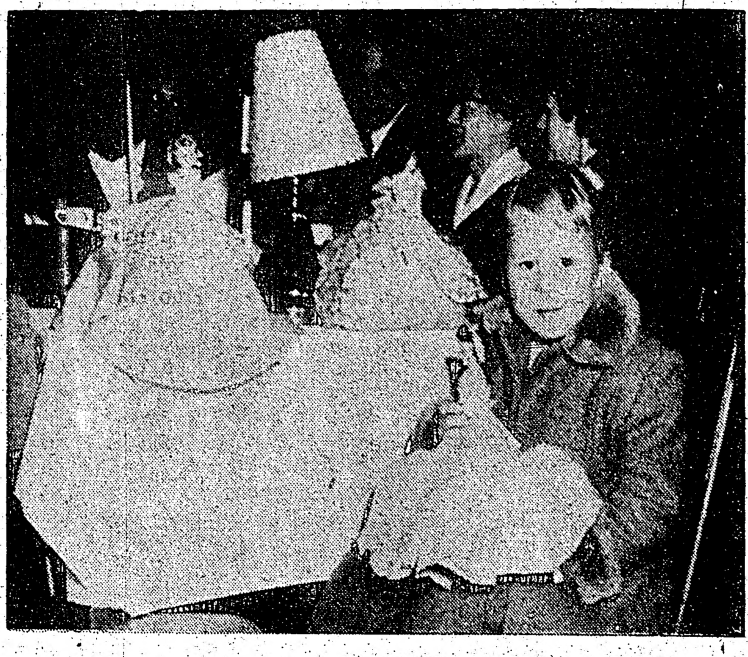

Mazā Austriņa tirdziņā laimēja trīs skaistas lelles.

Arī neredzīgais K. Riekstiņš ar saviem ražojumiem — dažāda veida sukām tirdziņā guva labus panākumus. J. Kreiļa uzņ.

Mūsu izcilais ČELLISTS **INGUS NĀRUNS** atkal Toronto – sestdien, 15. decembrī, plkst. 8 Barnabas baznīcas zālē, 361 Danforth Ave. Pie klavierēm ANATOLIJS BĒRZKALNS.

PROGRAMMĀ: Bēthovens, Šūmans, Kasado un Tālivaldis Ķeniņš.

Biļetes iepriekšpārdošanā LA red. 123 Huron ielā.

ĢIRTS SALNAIS

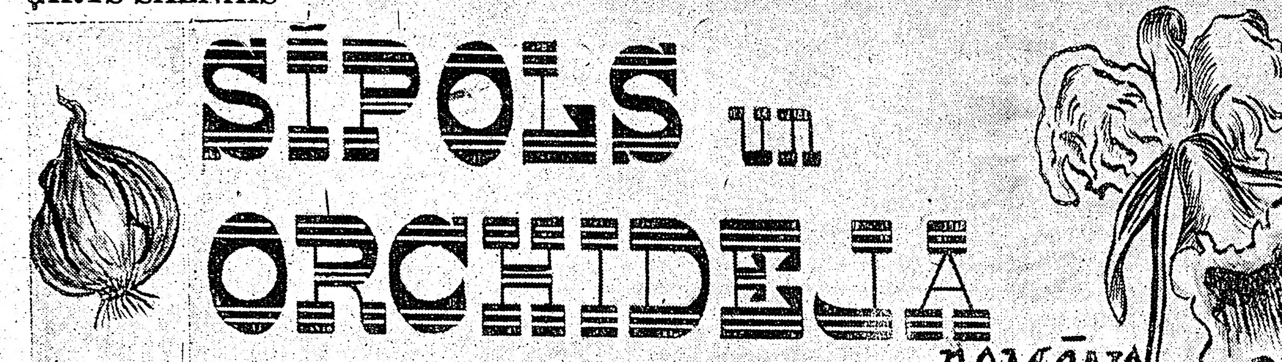

Pēcpusdienas tveice nerimās.

Seno prēriju apgabala septembris vēl netērpās zeltā un purpurā. Saules svelmē viss bija kā pamiris, pilns dīvainu drūmu noskaņu, it kā skaistās vasaras briedums arvien būtu palicis kaut kur neizteikts, un nu draudīgi pilsa, plētās un auga kādā neredzamā un netveŗamā čaulā. Smags un pelēks jaunais rudens gulās viļņainos klajumos, kur caurspīdīgas ēnaines meta sīki lapu koki strautu krastos un skābāržu, kļavu un ozolu mežu pārpalikumi lielo upju ielejās un kraujās. Karstais gaiss bija viens vienīgs mirgojums, kā būtu pilns kustīgu dzīvsudraba vizuļu.

Stiegrains puisis, uzmeties uz lopaploka žoga, grauza riekstus, slinki novērodams, kā atlētiski noaugusi meiča, tērpta divdaļīgā sauļošanās tērpā, rīkojās ar slapju lupatu vienā un suku otrā rokā gar melnu Aberdīnas-Angus sugas bulli. Tērpa vienu daļu, pēc puiša domām, gan nevarētu saukt par daļu. Tā, viņaprāt, bija visai nenozīmīga sīkdaļa — divi mazi koni, katrs uz vienas krūts, savienoti priekšā ar sīku lentīti un ar tādu pašu atsieti mugurpusē.

Lielais dzīvnieks stāvēja nekustīgs, melns un spīdošs — kā no pulēta marmora; meiča kustējās kā brūna, spraiga un lokana cauna; kaut kur tālu, tālu, baznīcas pulkstenis spēlēja korāli; kaut kur uz auto ceļa aizžvingstēja mašīnas; puisis sēdēja kā ielipināts žoga augšējās kārts un paaugsta staba taisnā leņķī un baudīja dzīvi skatos un skaņās. Kad viņš aizmirsa iemest mutē riekstu, lūpās palika mazs, drusku nekaunīgs smīniņš, un pašam bija jāpabrīnās, ka nejūt nekādus sirdsapziņas pārmetumus jauko, bet citiem neatklājamo iedomu dēļ, kuŗas visādās sakarībās un nesakarībās par spīti āra karstumam perinājās galvā.

Varbūt, viņš būtu bez bēdu paskaļi iesmējies, ja ar kādu blakusdomiņu allaž nebūtu jāuzmana pašam sevi, lai nenogāztos no sētas. Uz kārts, viena otrai pārsviestās, taisni nostieptās kājas sāka tirpt, sēdvieta allaž bija jāpārvieto par kādu collu uz vienu vai otru pusi, un grumbuļainais stabs nebija ērts atzveltnis mugurai.

Par spīti šīm mazām neērtībām un mocībām, ko viņam lielā mērā radīja paša temperaments un iztēle turklāt, viņš nemitējās raudzīties meitā viltīgā vienaldzībā un kaut kā prata savaldīt skumjas un arī niknumu. Īstenībā, viņa garastāvoklis bija labs — tik labs, kā cietējam, kam ciešanas pašas par sevi jau ir bauda.

Tā viņš tur nīka. Uzmanīja sevi, uzmanīja meiču, un smīnēja, kad aizmirsa mutē iemest riekstu, vai kad kādai nerātnai iedomai pietrūka gala.

Kā par nelaimi daudzām iedomām pietrūka galu, un riekstu turza draudēja iztukšoties, pirms varētu rasties tik vien kā ceŗība kaut ko lieti izdomāt. Bet te bija kaut kas sagudrojams, lai pats nenokļūtu drusku postā, un lai naktīs nebūtu jāplosa spilvens.

Ilgi pārdomājis un vilcinājies, gudrodams, vai prātīgāk tomēr nav klusēt, viņš paplēta muti, gribēdams piedāvāt meičai riekstus, bet šajā mirklī viņa izgāza netīri piemazgāto ūdeni, izgrieza lupatu un aizskrēja uz kūts galu pie krāna.

Puisis tikko jaušami papurināja galvu, kā celdams sevi augšā no sapņa — no sapņa, kas laikam bija iekāpis vaļējās acīs, un žēlsirdīgi pasmaidīja.

Atkal jaunai iedomai pietrūka gala.

Viņi atradās augstās kūts ēnā, un dīvainais atklājums nekad nevarētu ienākt prātā, ja tagad pats savām acīm neredzētu meiteni kā brūnu spoku iešaujamies zibošās saules gaismā, — un nudien, viņš varētu zvērēt, ka viņai nav mugurā nekā. Tērps, gaismas zvīļumā, saplūda ar ādas krāsu kā viens.

Mutē aizmirsts rieksts palika labu brīsniņu neticis uz leju. Prieks par jauno atklājumu un uztraukums Pēteri gandrīz nogāža no sētas.

— Kas par izgudrojumu! — izmisīgi ķerdams atpakaļ, pāri galvai ar rokām pēc staba gala un līdzsvarodams ķermeni, viņš izdvēsa kā vaidu.

Piepildījusi spainī ūdeni, meitene paslepus pavēroja otru, mirkli aizdomājusies, papurināja galvu un pārspīlēti darbīga cilvēka gaitā iesteidzās pa gala durvīm kūtī.

Viņu apņēma krēsla, spirgts vēsums un lopbarības smakas. Kūts bija tukša, tikai uz cementa vidus ietves, atelpu no karstuma meklēdams, vāļājās liels, slinks runcis. Šaurās, cieši nepievērto durvju spraugās un augstos, sīkos, garenos logos gūlās āra gaisma. Meitene, atspiedusies pret tuvākā steliņga stabu, ievilka dziļi elpu un paberza vēsām, mitrām rokām sakarsušos vaigus, deniņus un pieri, nodrebinādamās, kā jauns suns, izlīdis no ūdens. Viņa bija uzbudināta un netika vaļā no aizdomām, ka būtu jau izdarījusi, vai gatavotos paveikt ļaunu darbu. Runcis labpatikā ieņurdējās, un meiča, pārsteigta, izbailēs apsviedusies pret to, nesavaldīgi izšķendējās.

— Hū — viņa gaŗi nopūtās, atkal nopurinājās un bailīgi pielīda pie vidus durvīm, no kuŗām bija pārredzams plašais pagalms un novērojams vērsis un puisis. Pagalmā nebija ne kustības līdz pat dzīvojamai mājai, kuŗas priekšā streipuļoja klibs tītars, un tālāk, augļu dārzā, mazie bērni dauzīja futbolu.

Viņa brīsniņu pavēroja puisi. Tas bija atgāzis atpakaļ brūno galvu un vai nu snauda, vai piemiegtām acīm skatījās debesīs. Meitenei satraukumā ietrīsējās lūpa; dūrītes sažņaudzās. Viņai neizsakāmi gribējās raudāt. Viņa nezināja īsteni par ko un izmisumā klusi ievaidējās. Gribējās kaut ko grābt un sviest tam tur uz sētas, bet tikpat labi viņa varētu sist sev, — nekas prātīgāks neiznāktu.

Kā nopērta viņa pagriezās atpakaļ, sadrūmusi piegāja pie pretējās sienas un no vienas aizsiles izvilka laikraksta gabalu. Ievirzījusies ciešamā gaismā, reizē kā izbrīnā, kā bēdās sāka ātri pārlasīt rakstu īpašā nodalījumā, kuŗa stūrī bija smaidīga, sirma dāmas galva un blakus trekns virsraksts: „Džoja Skilla kundze atkal sastopama redakcijā pie sava rakstāmgalda." Un zemāk: „Veselīga, jauna meitene, satikusi neparastu svešnieku, kļūst nervoza un nezina, ko iesākt."

Meitenei uzmācās nelabums, lasot iespiestu savu vēstuli. Kaut tā nebija parakstīta, viņa nespēja atvairīt sajūtu, ka ikviens, kas šodien to lasa, skaidri zina, ka tieši viņa, Kēte Gerrika, un neviena cita, iekritusi nelaimē. Viņa jau nez kuro reizi šodien to lasīja, izbailēs apskatīdama ik vārdu kā dzīvu, bīstamu nezvēru.

„No bērnu dārza laikiem, stingri turamies ar X," bija melns uz balta pēc gaŗāka, sirsnīga un pieklājīga ievada. „Nekad nav nācies par viņu bažīties. Pienākumus pret mani veic nevainojami. Mūsu attiekšmēm, kā mana māte saka, ir sabiedrisks, reliģisks un industriāls pamats un automatiska sakrišana laikā un telpā.

1) Gājām kopējā skolā. (Viņš nesa uz skolu un no tās manas grāmatas un pavadīja uz sarīkojumiem vai kino, vai saldējuma, piččā un desiņu veikaliem u.t.t.)

2) Mans tēvs ir mūsu draudzes priekšsēdis. Viņa tēvs — baznīcas padomes un arī draudzes celtnieciskās ekspansijas komisijas (CEK) priekšsēdis.

3) Mans tēvs ir X tēva būvju uzņēmuma apakškontraktors (grants piegāde no mūsu grants bedrēm). Pavasarī, pārbūvējot mūsu baznīcu, X tēvs nosolīja būvdarbus, un mans tēvs pārdeva granti. Es vienojos ar manu tēvu un ar mūsu transporta mašīnu granti piegādāju būvju laukumam; X — kā sava tēva ierēdnis — granti pārbaudīja un pieņēma. Es gluži labi nopelnīju.

(Turpinājums sekos)

ELZA ŽEBRANSKA ATGRIEZUSIES NO AUSTRĀLIJAS TURNEJAS

6. decembris Oregonas latviešiem bija svētku diena, kad atceļā no Austrālijas uz Ņujorku Portlandē ieradās dziedone E. Žebranska. Portlandē viņu sagaidīja ar sajūsmu un apledojušām ielām, bet tas nekavēja tautiešiem ierasties koncertā lielā skaitā, arī no patālās Oregonas galvaspilsētas Salemas. Koncerts notika Sieviešu kluba zālē. E. Žebranska dziedāja tikai latviešu autoru dziesmas. Klausītāji dzirdēja prof. J. Vītola „Man prātā stāv vēl klusā nakts" un Mirdzas dziesmu, viņi kavējās Br. Skultes „Sapņu zemē" un skaudri pārdzīvoja „Atmiņas", kas katram autoram (J. Mediņam un Alfr. Kalniņam) bija savā noskaņā. Klausītāji priecājās par J. Zālīša „Kā man tevi pajāt", Em. Dārziņa „Kā zagšus" un „Vēl tu rozes plūc", Alfr. Kalniņa „Plāvējā diendusa", bet drūmās noskaņas radīja Alfr. Kalniņa „Aizejot". Sekoja dažas J. Mediņa un H. Pavasara dziesmas. Ļoti rūpīgs un uzmanīgs pavadītājs bija pianists H. Štrauss no Sanfrancisko (Kalif.).

Koncerts klausītājiem deva lielu pārdzīvojumu. Dziesmu iztulkojumi palika neaizmirstami ar savu īpatnējo, tik ļoti raksturīgo pieeju katrai dziesmai. Pateicībā par skaistajām dziesmām dziedone saņēma rozes. Klausītāji viņu un pianistu H. Štrausu sumināja ilgiem aplausiem. Sekoja piedevas: H. Pavasara, J. Mediņa dziesmas un Karmenas ārija. Dziedone redzēja un juta klausītāju lielo atsaucību, bet viens palika apslēpts — viņu iekšējie pārdzīvojumi, ko deva skaistais koncerts. Daudzu vēlēšanās bija: — vēlreiz Oregonā sagaidīt brīnišķo dziesmu tulku, lielo mākslinieci E. Žebransku.

Pēc koncerta sarunā ar mākslinieci uzzinām, kā viņai veicies koncertturnejā Austrālijā. Māksliniece stāsta:

„Visur mani mīļi sagaidīja. Koncerti bija izpārdoti. Dziedāju arī raidītājos, tāpat dziesmas tika ieskaņotas skaņu lentās, bet laiks bija šausmīgs. Lija katru dienu. Mūžīgais slapjums bija nepatīkams. Ļoti ilgojos atkal redzēt sauli. No „slapjās" Austrālijas devos uz saulaino Havaju, tur dažas dienas aizvadīju atpūtā, tad šūpojos atkal lidmašīnā pāri ūdeņiem, — līdz izkāpu Sanfrancisko. Tur bija koncerts tautiešiem — viņu jaunajā namā."

„Un turpmākie koncerti?" gribu zināt.

„6. decembrī — Longvjū (Vaš.). Sekos koncerti Takomā (Vaš.) un Seatlē (Vaš.). 10. decembrī jāsteidzās atpakaļ uz Ņujorku, uz mājām."

Novēlu dziedonei labu ceļa vēju un — atkal atgriezties Oregonā, tad šķīrāmies.

Z. Ritmans

Pēc plašās un panākumiem bagātās turnejas Austrālijā, Elza Žebranska atgriezusies ASV, kur koncertē tautiešiem rietumu piekrastē. Uzņēmumā māksliniece Melburnas lidlaukā, kur viņu pavada (no kr.) Latviešu apvienības Austrālijā pr-dis V. Dulmanis, pianists H. Pens, mākslinieces mājasmāte Melburnā dzied. E. Burkēviča un red. F. Dēliņš.

INGUS NĀRUNS TORONTO

Mūsu ievērojamā čellista Ingus Nāruna koncerts notiks šo sestdien, plkst. 8 vakarā Sv. Barnabas b-cas zālē (Danforth Ave., ieeja no Hampton). Mākslinieka izvēlētā programma solās būt sevišķi interesanta.

Programmu ievadīs populārā, majestātiskā Freskobaldi „Tokāta", Kasado apstrādājumā, kas čellistam dod bagātīgu vielu atestēt savu toņa un technikas kvalitāti. Tai sekos Bokerīni „Andante un Allegro", bet programmas I posma galvenais skaņdarbs būs Bēthovena Sonāte Nr. 3, op. 69, La-mažorā čellam un klavierēm. Šī, visteicamākā no visām Bēthovena čello sonātēm izpildījumā prasa tiklab stingru klasiskā stila izpratni, kā iedziļošanos romantiskā garā. Tā komponēta laikā, kad Bēthovens radīja savas slavenās 5. un 6. simfonijas, un stāv šo skaņdarbu varenā zīmē.

Programmas otrā pusē klausīsimies Tālivalža Ķeniņa „Koncertējošo svītu" čellam un klavierēm, kas sarakstīta 1953. gadā un ieguvusi Kultūras fonda balvu. Svīta veltīta Ingum Nārunam, un Nāruns tās radīšanā aktīvi piedalījies, komponējot noslēguma daļai iespēju kadenci čellam solo. Svītai 4 daļas: Īss ievads, kam seko ātrs un ritmiski spraigs Skerco, melodiska un smeldzīga Ārija, un noslēgumā ritmisks un šķautains Finālis. Komponists šo darbu iecerējis kā dialogu čellam un klavierēm; tanī abi instrumenti risina tās pašas domas, savai faktūrai piemērotā veidā. Ingus Nāruns šo Svītu arī iespēlējis nesen publicētā ALA's latviešu mūzikas skaņu platē, un tā jau tirgū dabūjama. Toronto klausītājiem šī būs pirmā izdevība „Koncertējošo svītu" dzirdēt koncertā Kanadā.

Otrā daļā vēl dzirdēsim slaveno Blocha „Nigunu", — fantaziju par senu ebreju temu, kuru atzīst par vienu no skaistākajiem čello skaņdarbiem pasaulē. Koncerta noslēgumā būs Kanadas pirmatskaņojums igauņu jaunās paaudzes komponista Kaljo Raida „Skerco".

Ingus Nāruns savā laikā ieguva cildinošu atsauksmi Ņujorkas, iespaidīgā laikrakstā „Herald Tribune". „Viens no mūsu labākajiem čellistiem," tā toreiz izsaucās laikraksta recenzents. Kopš tā laika Nāruns savu spēli vēl tālāk izkopis un ieguvis vēl vairāk atzinības, atkārtoti koncertējot Sav. Valstīs. Šis viņa koncerts Toronto, ar A. Bērzkalnu pie klavierēm, pēc ilgāka starplaika, solās būt izcils notikums latviešu mūzikas dzīvē

Veronika Strēlerte

PĒDĒJAIS CĒLIENS

Aiz dzelzu priekškara izrāde rit,
Bet aktieri spēlē tumsā.
Skan vaidi un kliedzieni, gongs
baigi sit,
Bet aktieri spēlē tumsā.

Tik brīžam pazib kāds stāvs un
kāda seja
Un atplaiksnās starmešu gaismā,
Un pakārtais lēni šūpojas
Pie laternas blāvajā gaismā.

Aiz dzelzu priekškara izrāde ris.
Šis autors klusējis ilgi.
Deg sauklis, ko mirējs izkliedzis,
Viņš dzīvē klusējis ilgi.

Spriež kritiķi mīkstos atzveltņos:
„Šī luga nav mūsu gaumē,
Tur asiņu un līķu par daudz,
Šī luga nav mūsu gaumē."

Bet skatuves tumsā cērtas un sit,
Vai tas būs pēdējais cēliens?
Aiz dzelzu priekškara izrāde rit,
Un tas būs pēdējais cēliens.

Antona Rupaiņa godināšana Čikāgā

Sakarā ar rakstnieka A. Rupaiņa 50 šūpuļa un 30 darba gadiem, tautieši Čikāgā gatavo jubilāram sarīkojumu 29. decembrī, plkst. 7,30 vak., Hull House teātra zālē, 800 S. Halsted ielā.

Programmā prāv. N. Trepšas priekšlasījums, koncerts ar tenora V. Saļņas, vijolnieka A. Matisona un pavadītāja V. Vītiņa piedalīšanos, jubilāra darbu lasīšana un deklamēšana, ko izpildīs Čikāgas latviešu teātra aktieri — V. Hermanis, M. Antēna un Sloka - Tauriņa.

Piedalīšanās sarīkojumā pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar 99 c.

Pēc oficiālās daļas turpat Hull House zālē sekos kopējas vakariņas. Dalības maksa $3,00. Tie, kas vēlētos piedalīties kopmielastā, dalības naudu lūgti iemaksāt rīcības komitejas loceklim O. Krollam personīgi vai pa pastu Hull House, 800 S. Halsted St., Chicago, Ill., līdz š. g. 24. decembrim.

Visi tiek laipni ielūgti.

Rīcības komiteja

ŠEKSPĪRS AR VIENU KĀJU VĪNĒ, AR OTRU PARĪZĒ

Amerikas Šekspīra festivāls Stradfordā

„Viņš nav slikts cilvēks — tikai par daudz nodarbojas ar sevis parādīšanu," mani informēja kāds amerikāņu kollēģa.

Sapratu, ka runa ir par Džonu Hausmanu, uz kuru gaidījām preses konferencē Astorijas viesnīcas mazā zālē sakarā ar šīs vasaras amerikāņu Šekspīra festivālu Stradfordā — Konnektikatā, kura vadību bija uzņēmies pieminētais vīrs.

Viņš ieradās apaļš un smaidošs. „Ko jūs domājat par Šekspīru Amerikā, kā jūtaties?" šie jautājumi dažādās versijās nobira pār viņu.

„Just fine!" bija viss, ko tovakar no viņa dzirdēju. Par pārējo mūs informēja asistenti, menedžeri un sekretāru izsniegtie biļeteni.

Īsi izsakoties, šī gada festivālu vada Hausmans, dzimis Rumānijā, skolojies Francijā un Anglijā, farmas strādnieks, vēlāk bankas ierēdnis Argentīnā, labības tirgotājs Londonā, kviešu eksportētājs Ņujorkā, Orsona Velsa sabiedrotais ap 1935. gadu, Helēnas Heijas radio lugu rakstnieks veselu gadu, vicedirektors Selznika Holivudas filmu produkcijā un režisors Brodvejā.

Šis vīrs, kas vairāk gan izvērtē citu darbu, un to cenšas salikt vienkopus skatuves mākslas darbā, ir cieši pārliecināts, ka amerikāņi ir tikpat tiesīgi skatīt Šekspīru kā angļi, un ka amerikāņu valoda ir pat labāka Šekspīra izrādēm nekā „muļķīgais idioms — Oksfordas English".

Ap stundas braucienā no Ņujorkas ir Stradforda, kur, jau sākot ar 1950. gadu, sāka celt Šekspīra teātri un akadēmiju. Jau pāris gadus tur notiek festivāli, par kuriem ir runāts arī latviešu periodikā.

Man bija izdevība apmeklēt šai vasarā izrādīto Dots pret dotu (Measure for measure), kas tik rādīta līdztekus Ķēniņam Džonam un Spītnieces savaldīšanai.

Moderni izkārtotā teātra skatuvi šī gada visām 3 izrādēm vienādu radījis Roubens Ter-Arutunians, kura dzīve tikpat raiba kā Hausmanam: dzimis Armēnijā, Vācijā mācījies par pianistu, Drēzdenē zīmējis dekorācijas Pārdotai līgavai, Vīnē Strausa operetēm, Parīzē studējis glezniecību un radījis ietērpu amerikāņu neskaitāmām televīzijas skatēm.

Varbūt tieši šo divu vīru saskare šī gada festivālā radījusi milzīgas pretrunas gan izrāžu ārējā ietērpā, gan arī aktieru Šekspīra interpretācijā.

Dots pret dotu ir mazāk pazīstama komēdija, kur Šekspīrs atjautīgi rīkojies ar dialogiem, aktieru maskēšanos, lai radītu komiskas situācijas un pārpratumus, kurus lugas beigās izlīdzinātu labsirdīgais Vīnes firsts, kas bijis maskējies par vienkāršu mūku, lai uzzinātu savu padoto domas pats par sevi.

Katrai lomai šai lugā ir kaut kas ko teikt. Bet mazāko lomu tēlotāji nav spējīgi savus tēlus radīt tik spilgtus, lai atstātu paliekamu iespaidu. Tādēļ Stradfordas amerikāņu Šekspīra festivālā Dots pret dotu kļūst it kā par zvaigžņu teātri, no kā festivāla rīkotāji jau pašā sākumā gribējuši izvairīties. Savas lomas labi izstrādājuši Arnolds Moss — Vīnes firsts, Stenlijs Bells — lords Eskalus, Norman Lloids — Lučio un Vitfords Keins — bendes Abhorsona lomā. Bet tas arī viss. Palielais koris ir raibu raibais, bet tā kā sastādās tikai no šī gada Stradfordas teātra akadēmijas audzēkņiem, savā spēlē ļoti diletantisks.

Lugas darbība notiek Vīnē. Cietuma aina Vīni atgādina visvairāk, bet, diemžēl, tikai operātiskajā virzienā. Tāpat nesaprotams ir kostīmu atrisinājums. Doroteja Džekins ir zīmējusi kostīmus Pēterim Panam, kas kopā ar zvaigzni Mēriju Martinu ieguva lielu lielo popularitāti, bet Dots pret dotu, kam viņa tāpat kostīmus zīmējusi, ir kļuvis par īstu opereti. Kaut gan, kā jau minēju, darbība notiek Vīnē, kostīmi, sevišķi policistu un cietumsargu, ir īsti franču žandarmērijas tērpi ar ārzemnieku leģiona virsnieku cepurēm. Pie tam šie tērpi nav ņemz tik senu laiku. Vēl tagad Francijā tādus var redzēt, kad žandarmērija uzvelk savus parādes tērpus!

Nesaprotams ir arī, ka pāris gados var mainīties kāda režisora uztvere par Šekspīru. Džeks Landaus, kas minēts kā Hausmana asistents - režisors, Anglijā Stradford on Avon, kā arī Londonas Old Vic teātrī, kuru man pirms dažiem gadiem bija iespēja apmeklēt, ir vadījis režijas, pie tam ļoti efektīgas daudzām Šekspīra lugām. Varbūt Landaus iedomājies, ka līdz ar ierašanos Amerikā ir jāaizmirst tā saucamais Vecās pasaules stils, varbūt viņš tikai ir devies bīstamos jaunu meklējumu ceļos, varbūt Hausmana dēkainība ir viņam liegusi parādīt pašam sevi, bet kaut kā lugas uzbūve palikusi kaut kur pusceļā.

Režijas veidu un sasniegto Šekspīra festivālā gribētos salīdzināt ar mūsu trimdas teātri Amerikā. Gandrīz visas izrādes, ko gadījies šeit redzēt, iezīmējas ar zināmu plaisu starp režisora darbu un aktieru tēlojumu. (Kā vienīgos izņēmumus varu pieminēt tikai kādas amatieru trupas izrādi Ņūdžersijā ar Pūt, vējiņi, un Annas Kristī izrādi Ņujorkā). Mūsu lielie režisori vēl vienmēr pieturas pie vecvecā Latvijas parauga — radīt inscenējumu lielos rāmjos, rotaļāties ar misanscēnām, dekorācijām un gaismām, likt komponēt pat speciālu mūziku, kuru ne vienmēr iespējams dzirdēt aiz vienkāršā iemesla, ka teātra zālē nav instrumenta, bet aizmirst, ka trimdā mums ir gandrīz neiespējami izrādīt liela stila lugas. Mēs jau sen esam pārgājuši uz maza ansambļa jeb kamerstila lugām. Pie šīm lugām vairs nav svarīgi režijas ārējie izteiksmes līdzekļi — vismaz ne pārspīlēti, bet gan darbs ar pašu aktieri.

Katrā ziņā Amerikas Šekspīra festivāls Stradfordā Konektikatā pēc Kanadas Stradfordas izrāžu skatīšanas liekas stipri bāls. Kā ievērojamais amerikāņu teātra kritiķis Brūks Atkinsons saudzīgi saka:

(Nobeigums 8. lpp.)

PRIECĪGAIS SAIMNIEKS NOSKUMIS

DV teātra pirmizrāde Toronto

Ir jau vairākkārt atkārtots, kāds posts ir ar latviešu autoru lugu izvēli, bet šai virzienā, katrā ziņā turoties pie latviskā repertuāra un vairoties no tulkojumiem, var dažreiz [illegible] rīt vairāk ļauna nekā laba kā aktieriem, tā skatītājiem. Tas viscaur jāattiecina arī uz J. Akurātera stipri novecojušās lugas Priecīgais saimnieks izrādi jaunā režisora Dz. Pūpēža vadībā, ko grūti atzīt par sekmīgu debiju.

Varbūt, ka par Priecīgā saimnieka jokiem, studentu izdarībām un „buršu" dziesmām būtu priecājušies pirms gadu desmitiem mūsu lauku ļaudis vai nu sava pagasta aktieru vai kāda ceļojošā ansambļa izrādē, bet šodienas skatītājs trimdā ir pietiekami redzējis pasauli, sekojis laika garam un arī izlepis, lai to spētu saistīt šāda luga, turklāt vēl ļoti pieticīgā tēlojumā.

Visnelaimīgākais bija pirmais cēliens, kad arī pats priecīgais saimnieks, — St. Butkēvics, kurš iznesa uz saviem pleciem visu izrādi, vietām smīdinādams skatītājus ar gluži atjautīgu un atraisītu spēli, arī vēl nebija iesilis, pārāk klausījās suflieri un nespēja [illegible] visus trīs „mājas pūķus" — sievu un kalponi. Tā cīnīšanās pēc naudas un mīlestības skats izvērtās pagalam stiepts, un abas „apmazgātājas" — Vītoliene un Velta, nespēja rādīt īstu komismu, bet gan vairāk karikatūras. Liekas, ka Vijai Ozolai netrūkst dotumu rakstura lomām, jātiek tikai vaļā no „zaļuma", bet pie K. Bekeres traucēja nedabiskā, saspiestā balss. Kādēļ tā bija jāpārvērš? Edgars Ābele savās dubultlomās — puiša Jāņa un studenta — kā parasts, smīdināja skatītājus, bet savu puiša tēlu gan bija krietni pārsālījis.

Īsti vietā šoreiz bija Ed. Alberings, tēlodams ļoti nosvērtu ministru, un jāatzīst, ka trešais cēliens arī bija vislabākais, kur kā Grotēns, tā arī Valdis Mednis — students (Dz. Pūpēdis) saspēlējās it teicami, un arī pats režisors šeit sevi parādīja no labākās puses, kurpretim citos skatos likās pārāk „vienaldzīgais".

It sprigana savā lomā bija H. Struce — Marianna, bet M. Bērziņai pietrūka krāsainības. No studentu bara izcēlās Kārlis Taure, bet nepiedodama lieta ir laist uz skatuvi bez kādas īpašas vajadzības par vīrieti pārģērbtu sievieti, kas atstāj ne tikai provinciālu, bet arī neaistētisku iespaidu. Klavieru pavadījumu studentu dziesmām taču varēja izkārtot daudz citādos veidos!

Dekorātors A. Bērziņš 3. cēlienā bija devis jauku Rīgas torņu vīziju aiz ministra loga, pārējiem cēlieniem — iespējamību robežās un pieticībā.

Jācer, ka Priecīgais saimnieks liks šo to pārdomāt kā jaunajam režisoram, tā visiem ansambļa dalībniekiem, gan par piemērotas lugas izvēli, gan par izrādes stilizāciju, kur tas nepieciešams.

I. V.

DV teātra Kanadā „Priecīgā saimnieka" izrādes dalībnieki. Vidū rež. Dz. Pūpēdis.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

ROMĀNS

56. turpinājums

Tikai tad, kad viņa manevri bija atkārtojusi divi reizes, Smārtēns beidzot saprata: viņš paņēma bumbu un aizsvieda pāri istabai. Tad Zāra steidzās tai pakaļ, satvēra zobos un atnesusi nolika tam atkal pie kājām un gaidīja. Kad Gvīdo liecās, lai ņemtu bumbu, viņa to nedeva, bet, zobos paķērusi, rūca. Rūkšana tomēr bija tikai izlikšanās, un Zāra ar lielu sajūsmu steidzās atņemtajai bumbai pakaļ pāri istabai.

Laika īsināšanai Gvīdo rotaļu atkārtoja, un viņam tā beidzot pat iepatikās: Zāras nopietnība bumbas ķeršanā un aizstāvēšanā bija tik jocīga, ka arī viņam bija jāsmej.

Viņam pat ienāca prātā salīdzināt sevi ar Zāru:

„Tā tu cīnies, sunīt," viņš ar to runāja, „tā tu cīnies par savu prieku, kā mums jācīnās par mūsējo. Kā es skraidu no viena gala uz otru, savu laimi meklēdams, tā tu te skraidi. Un atraduši neesam ne viens, ne otrs."

Tad Zārai apnika un viņa iztipināja kāpņu telpā, pārtecēja tai pāri un iegāja vannas istabā, kuras durvis bija stāvējušas pusviru. Zāras deguna grūstas, tās tagad atsprāga līdz kājai vaļā. Pa abām atvērtajām durvīm Smārtēns varēja redzēt, ka Zāra pastūmās zem vannas.

„Ko tad tu tur?" viņam pusbalsī paspruka un viņš iesmējās, „āpšu alu atradi?"

Tad pēc brīža Zāra atkal parādījās, bet pretējā kārtībā: vispirms no vannas apakšas izlīda Zāras aste, tad pakaļkājas, rumpis un beidzot pati Zāra. Zobos viņai bija neliels sainītis. Asti luncinādama, viņa to atnesa pāri gaitenim un nolika pie Smārtēna krēsla. Tad viņa gaidīdama pacēla acis.

Smārtēns noliecās pie sainīša, un kaut arī saskaņā ar rotaļas ieražām Zāra to it kā negribēja dot, viņš to pacēla un sāka apskatīt tuvāk.

Šai brīdī durvīs parādījās Pēteris Pūpols, un Smārtēns, sainīti kreisajā rokā, piecēlās un sniedza labo ienācējam pretī.

Smārtēnu savā istabā ieraugot, Pūpols nebija sevišķi priecīgs, jo bija nodomājis šovakar apmeklē kino.

„Ar ko varu Smārtēna kungam pakalpot?" viņš sienas skapī novietoja pārnestos iepirkumus un apsēdās Smārtēnam pretī mīkstajā atzveltnī.

Tad viņš pamanīja uz galda sainīti, ko Smārtēns tur bija pēc sasveicināšanās novietojis. Taisni tāds viņam toreiz bija pazudis — vai Smārtēns to kaut kur būtu atradis un tagad viņam atnesis? Smārtēna atbilde viņa cerības tomēr izklīdināja.

„Gribēju ar jums pārrunāt mazu darījumu," Gvīdo uzmanīgi pētīja Pūpola seju, mēģinādams zīlēt, kādu ietekmi viņa vārdi rada, „kā jau zināt, ir cilvēki — centīgi un krietni cilvēki, protams, — kas dažreiz bez pašu vainas nonāk grūtībās. Īstenībā ne grūtībās, bet situācijās, kas kavē sasniegt sprausto mērķi bez atsaucīgu cilvēku palīdzības."

Tālāk Smārtēns izmeklētos vārdos izskaidroja savu vajadzību un, redzēdams uzmanību, ar kādu Pūpols sekoja viņa vārdiem, bija pārliecināts, ka viņam sekmējies. Viņš tāpēc bija ļoti pārsteigts, kad Pūpols viņu pārtrauca:

„Vai Smārtēna kungs arī iepērkas pie Birka?"

„Jā, protams . . ." Smārtēns paraustīja plecus un nodomāja, ka tiem laikam taisnība, kas Pūpolu uzskatīja par drusku jocīgāku. Bet lai viņš šāds vai tāds, viņam tomēr vajadzēja būt iekrātai naudai, un Gvīdo tāpēc neļāva sevi samulsināt, bet savu upuru pārliecināšanas mēģinājumu atsāka no gala, cenšoties atrast vēl neapgāžamākus pierādījumus. Bet Pūpola izturēšanās bija pavisam dīvaina. Viņš pusvārdā pārtrauca Smārtēnu pa otram lāgam ar vēl dīvaināku jautājumu:

„Vai Smārtēna kungs atceras manu nesekmīgo prāvu pret Ķelputa kungu?"

Protams, Gvīdo to atcerējās. Par to daudzi bija smējušies, un nebija varējuši saprast, kāpēc Pūpols sūdzēja tiesā Ķelputu par to, ka tas it kā bez atļaujas gājis Pūpola istabā, kur taču visiem bija zināms, ka īstais iemesls sūdzēšanai bija zagšanas lieta. Pierādījumu trūkuma dēļ Čipu tiesa attaisnoja, tāpat kā Pūpolu, ko tai pašā laikā bija sūdzējusi Grunduļa jaunkundze par laulības solījuma laušanu. Pūpols pēc tam vairāk kā nedēļu bija nosēdējis mājās un pat darbā negājis — acīmredzot, prāvošanās viņa labsajūtu nebija veicinājusi. Tāpēc arī Smārtēns labi nesaprata, ko atbildēt, lai Pūpolam izrunātu pa prātam.

„Prāvu iznākumi ne vienmēr izteic lietas būtību," viņš tāpēc mēģināja paglābties frazēs, bet Pūpols neatlaidās.

„Vai Smārtēna kungs arī zina, kāpēc prāvojos?"

Gvīdo saprata, ka ar tukšiem vārdiem no sprukām laukā netiks. Drošāki bija runāt skaidru valodu:

„Ļaužu runās neklausos, bet jūs pats, Pūpola kungs, man to nekad neesat stāstījis."

„Nē . . ." Pūpols piekrita, „esmu to atklājis tikai vistuvākajiem draugiem un centos šo nepatīkamo episodu aizmirst, bet šis sainītis man to atkal atgādināja. Tāpēc par to ieminējos. Smārtēna kungs mani atvainos, bet kopš tās reizes mani nervi kļuvuši ļoti jūtīgi."

„Jā?" Smārtēns nekā nepatapa atbildēt — saruna bija izveidojusies pavisam citāda, kā to bija iecerējis, „kas jums tur bija iekšā?"

„Sudraba karotes. Un viņas pazuda no manas istabas ļoti īpatnējos apstākļos. Ļoti īpatnējos."

„Tā?" Smārtēns cēlās atvadīties, jo, taisnību sakot, viņam no Pūpola sāka kļūt bailes. Ne tikai nesakarīgā runāšana par prāvu un Ķelputu, bet sevišķi viņa neatlaidīgais skatiens, ar kādu tas urbās Zāras atnestajā sainītī, lika domāt, ka ar Pēteri kaut kas nav kārtībā.

„Man nu jāiet," viņš teica, „un pārdomājiet kādā vaļas brīdī manu lūgumu — galu galā tas arī jums var dot ko pozitīvu."

„Jā, protams," Pēteris atbildēja, „protams . . ."

Kad Smārtēns, Pētera roku paspiedis griezās uz durvju pusi, tas viņu atturēja:

„Bet Smārtēna kunga sainītis!"

„Sainītis?" Gvīdo nesaprata.

„Smārtēna kungs aizmirsa savu pirkumu," Pūpols rādīja uz galdu, kur zilā iesaiņojuma papīrī ar sidraba uzrakstiem gulēja Zāras atnestais sainītis.

„Bet Pūpola kungs! To taču jūsu suņuks te atnesa. Tas nav mans!" Smārtēns pamazām sāka nojaust lietu sakarību. „Vai šis būtu jūsu zudušais?"

Pūpols Smārtēnā vairs neklausījās, bet trīcošiem pirkstiem plēsa apbružātos papīrus vaļā. Zilā papes kastītē uz rožainas vates gulēja divas sudraba karotītes.

„Zāra atnesa?" Pūpols klusi jautāja. „No kurienes?"

Smrtēns izstāstīja un stāstot viņa galvā veidojās dižens plāns. Nobeidzot viņš it kā garām ejot izmeta:

„Un jūs domājat, ka tās piesitis Ķelputs, un tāpēc viņu sūdzējāt tiesā?"

Pūpols nekā neatbildēja — arī viņa galvā kaut kas veidojās. Tas bija baigais jautājums, kas notiks, kad sabiedrība dabūs zināt patiesību. Līdz šim viņš visiem bija ļāvis nojaust, ka Ķelputs gan attaisnots, bet tikai pierādījumu trūkuma dēļ. Viņš vienmēr bija centies dzīvot un rīkoties tā, lai taisnība būtu viņa pusē, un lai par viņu neviens nekad nevarētu teikt kaut ko ļaunu, smieties vai zoboties. Un tagad?

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRA OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

BLOOR - WILLARD RAJONĀ atsevišķa 8 istabu divstāvu dubulto ķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure. Laba garāža. Kanadiešu īpašums.

DANFORTH SĀKUMĀ, ZIEMEĻOS NO DANFORTH 6 istabu dubulto ķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve. Iemaksa tikai $1.000,00.

YONGE - EGLINTON RAJONĀ atsevišķa 8 istabu divstāvu dubulto ķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, pagrabā izbūvēta atpūtas telpa. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $17.900,00. Īpašums brīvs no parādiem.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

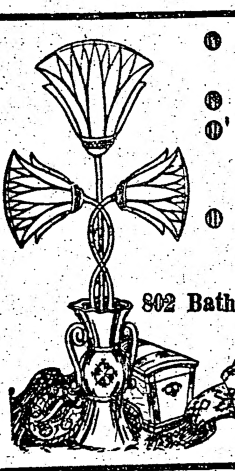

- Bagātīgā izvēlē griezti ziedi, podu puķes un krāšņuma stādi.
- Ziedu sakārtojumi katram gadījumam.
- Ziemassvētku dāvānām bagātīgu klāstu piedāvā Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
- Ziemassvētku svecītes un lukturīši.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ

802 Bathurst ielā pie Bloor Tel.: LE 3-3884, Toronto

LOTUS

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

GREENWOOD—MORTIMERE: iemaksa $1.500 4 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, moderna virtuve, eļļas apkure. Garāža un dārzs. Pilna cena $12.000.

DANFORTH—BROADVIEW: iemaksa $4.500 10 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure, garāža. Izmaksāta māja. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju uz 10 gadiem.

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto ALEKSANDRS KĀNBERGS 596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

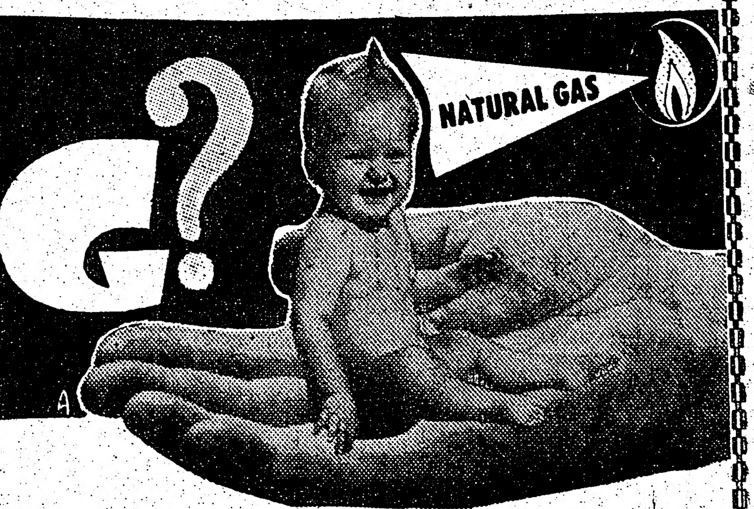

bryant Gāzes krāsnis

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Atzīts speciālists ar 25 gadu praksi. Mūsu darbu pārbauda GAS Co pilnvarotie. Beidziet „šķipelēt" ogles, laiks pāriet uz automātisko eļļas vai gāzes apkuri!

Lūdz zvanīt LE 1-2554, 15 Barton Ave, Toronto

Mūsu firmas darbus veic latviešu meistari. Speciāla atlaide latviešiem ARTURS GĀRNEJS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA

Dabūjamas latviešu skaņu plates

Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

LATVIEŠU VEIKALS THE SPRING MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVĒTKU GARDUMI
- EGLĪTES KRĀŠŅUMI

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

GALDIŅA APTIEKA

19 ST. JOHN'S RD. (pie Dundas St. W.), tel. RO 2-9543, TORONTO

Ziemassvētku dāvanām piedāvājam:

COTY, CHANEL, YARDLEY u. c. smaržas un odekolonus skaistos iesaiņojumos.

KODAK kameras, bārdas skujamos aparātus.

BLACK MAGIC u. c. šokolādes.

Safranu, kardamonu u. c. garšvielas.

Kungu un dāmu apģērbus

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina oderēm, pagatavoju īsā laikā par zemām cenām. Rūpīga pielaikošana, glīts darbs.

887 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

ZIEMASSVĒTKU DĀVANAS IEPĒRCIETIES

VIKING

IGAUŅU VEIKALĀ

PIEŅEMAMAS CENAS UN PLAŠA IZVĒLE

Ādas, zelta, sudraba izstrādājumi. Plašā izvēlē galda un grīdas lampas, importēts kristalls un keramika.

1022 BLOOR ST., W. pie Dovercourt

Veikals atvērts katru vakaru līdz plkst. 9.

Tel.: LE 5-9152, Toronto

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

DAUGAVA

Meat - Grocerie - Delicatessen

Piedāvājam visāda veida gaļas izstrādājumus un eiropiešu delikateses

Pārdodam Ziemassvētku eglītes

581 PAPE AVE., TEL.: GE 9113, TORONTO

Veikals atvērts katru dienu no pl. 8—9 vakarā

O. DĀRZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

ŠVEICES PULKSTEŅI

par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā pie: AD. JĀNĪTIS foto studijā, 181 Carlton St., Toronto un A. GREBLIS 2670 Goyer St., Apt. 24, Montreālā. A. ĶIVISA grāmatnīcā, Otavā.

P. IKŠELS, imports

BRUCE D. PALMER

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON

IGAUŅU JURISTS

229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, vakaros MA 0141

Runā vāciski un krieviski

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE **T. KRAUMANIS**

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

Dr. JĀNIS REKAI ķirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

AUGSTĀKĀ CENA KANADĀ

AUTOMAŠĪNĀM, KO VĒLATIES APMAINĪT

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS

Iemainot pie MODERN MOTORS jauno modeļu AUTOMOBIĻUS

Gads	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Dodge	$725	$830	$955	$1075	$1325	$1555
Plymouth	$715	$820	$940	$1060	$1315	$1540
Chevrolet	$685	$765	$915	$1035	$1260	$1520
Pontiac	$690	$765	$920	$1030	$1265	$1515
Ford	$650	$760	$915	$1020	$1275	$1515

Gads	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Meteor	$655	$765	$925	$1025	$1270	$1525
Studebaker	$635	$725	$845	$ 925	$1145	$1425
Nash	$500	$610	$790	$ 875	$1070	$1415
Hudson	$510	$605	$770	$ 870	$1040	$1405
Henry J.	$470	$525	$640	$ 760	$ 899	$1110

Augšminētās cenas maksājam par kaut cik mechaniski labā stāvoklī esošiem auto arī tad, ja būtu vajadzīgs remonts,

VAI $250.— IEMAKSA BEZ MAINĪŠANAS

Lielākā izvēlē Kanadā

CHRYSLERS un PLYMOUTHS, kā arī FARGO smagie auto

PIEGĀDE 10 MIN. LAIKĀ. VIENMĒR ATVĒRTS.

ŅEMIET ŠO SLUDINĀJUMU līdzi BEZMAKSAS DĀVANAS saņemšanai jūsu bērniem!

MODERN MOTORS

BENZĪNS TIKAI 36.9 c. galonā

Chrysler, Plymouth, Imperial un Fargo pārstāvniecība

2467 EGLINTON E. AM 7-4681

1/4 JŪDZI AUSTRUMOS NO KENNEDY RD.

Pie apmaiņas maksājam līdz $500.— par katru auto 10 g. vai vecāku

TODD LIMITED

LIELĀKAIS MĀJU PĀRDOŠANAS BIROJS HAMILTONĀ.

Mājas, uzņēmumi un farmas vislielākā izvēlē. Iemaksai sagādājam aizdevumus līdz $2.000,—.

Sazinieties ar latviešu pārstāvjiem!

O. IEVIŅŠ — Tel. JA 8-6336 — V. TUKLERS

418 Main St. East, Hamilton

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

875 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4478

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām

ALBERTS JAKUBAITIS

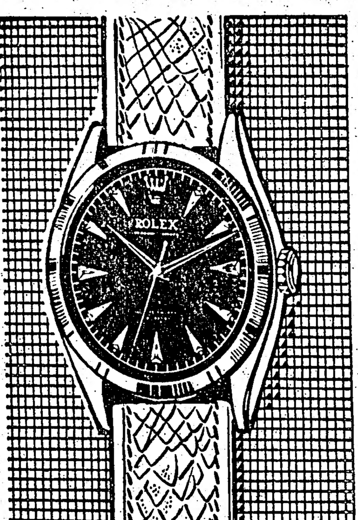

ROLEX OYSTER PERPETUAL ir absolūti precīzs, pastāvīgi labi noslēgtā ūdensdrošā ietvarā . . . ar 19 akmeņiem, antimagnētisks, drošs pret satricinājumiem . . . automatiski uzvelkas ar "rotor" mechanismu.

Vīrietim, kas pazīst labāko, piemērots ir ROLEX

Valkājot Rolex Oyster Perpetual pulksteni, jūs esat drošs, ka jums ir viens no labākiem laika rādītājiem pasaulē. Tas ir tiešām "vīrišķīgs" pulkstenis, kas reģistrēts kā nepārspēts Šveices ražojums.

Automatiskais uzvilkšanas "rotor" mechanisms iedarbojas pie ikkatras rokas kustības — nekad nepārvelkas, nedz paliek neuzvilkts. Ietvars ir absolūti drošs pret ūdeni, putekļiem un pret visu, kas kaitīgs pulksteņa mechanismam! Neplīstošs stikls, nedeformējas. Pulksteņa ietvars tā pagatavots, ka piemērots pat gargabala peldētājiem, kāpējiem Everesta kalnā un iedzīvotājiem džungļos un arktiskos apgabalos. Bez šaubām, jūs neredzat Rolex pulksteni uz katra vīrieša rokas, bet tiem, kas pazīst vērtību, nav citas izvēles.

ROLEX

BY ROLEX OF GENEVA, SWITZERLAND

Labākie juvelieri visā pasaulē

BURLAKOFF'S FURNITURE

619 QUEEN ST., W, TORONTO.

TEL. EM 8-6812

(Agrākais ieceļotājs no Baltijas)

SPECIĀLA SEZONAS IZPĀRDOŠANA.

VISLĒTĀKĀS CENAS. DODAM UZ NOMAKSU

KELVINATOR

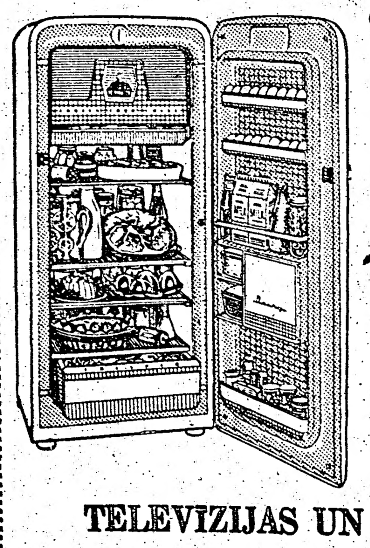

- BAGĀTĪGA MĀJAS un KANTOŅA MĒBEĻU IZVĒLE
- Lielie un mazie automatiskie ledusskapji
- Veļas mazgājamās mašīnas
- Elektriskās plītis u.c. elektriskie aparāti
- mājas vajadzībām.

TELEVĪZIJAS UN RADIO APARĀTI

Latviešiem 5% atlaide

OSK

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES 1095 QUEEN ST.E. TEL. HA 515

ZIEMAS

Jaunas visu apgādu grāmatas plates,

Pirms ko gādājat svētku dāva k

Grām

Mums ir sagatavots pilnīgs v krā

Apgāds LATVJU GRĀMATA pēto Latviju. Pirmā grāmata mēr izdevās šo iespēju papla bus un arī dažus no rakstu piedalītie

LATVJU GRĀM

APMEKLĒJIET M

343 - RONC

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

PASI un šajā kontinentā Jūsu labais izskats

ELZAS PĒR

SKAISTUMA

ar no

I. SIEVIETEI

II. SKAISTUMA

III. JAUNAS MEI

Tā dod padomus visos ķermeņa nas, kaloriju, diēta Šī ir vienīgā šāda grāmata katram; būs arī Glīti iesieta un illustrēta, 218 J Izsūtu uz pēcmaks

ELZAI PĒRKONEI, 61 Charles Tel. W

588 BLOO

Gaum

Griezti zi

Drop-In B

Dāmu friziersalons, 95

B. Kalniņas vadībā.

Pieņem arī iepri

CHA — C

MAMBO SAMBA

DEJU S

N. SCHW

175 COLLEGE St (pie

TOR

Jūs iemācāt

FOXTROT'u — LĒ

PRIVĀT

Pieteikšanās un

Augsta gaisa vēdināšana

OSKARS PERRO

LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī.
Tel. Shelburne 397.
Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

A.D. Kristapsons
-MEAT-
& SAUSAGES
1095 QUEEN ST. E. TEL. HA 5152

PIEDĀVĀ UZ ZIEMASSVĒTKIEM:
ŽĀVĒTUS, RULLĒTUS CŪKAS ŠĶIŅĶUS
ŽĀVĒTUS CŪKAS ŠŅUKURUS
VISAS LATVIJĀ PAZĪSTAMĀS DESU ŠĶIRNES
UZGRIEŽAMOS, SVAIGU GAĻU

NO PUTNIEM: ZOSIS, TĪTARUS, PĪLES UN CĀĻUS
ŽĀVĒTUS LAŠUS, ZUŠUS,
IMPORTĒTUS KONSERVUS UN CITAS PRECES
BEZMAKSAS PIEGĀDE

ZIEMASSVĒTKU DĀVANAS

Jaunas visu apgādu grāmatas, dzintara un sudraba rotas, ādas un kokizstrādājumi, skaņu plates, latviešu rakstāmmašīnas un daudz c.

Pirms ko gādājat svētku dāvanām, aplūkojiet mūsu jauno cenrādi. Šogad tanī atradīsit kaut ko jaunu. Cenrādi izsūtām par brīvu.

Grāmatu kollekcionāriem un bibliotēkām:

Mums ir sagatavots pilnīgs visu trimdas izdevumu katalogs, un lielākā daļa šo izdevumu ir arī krājumā. Iespējama atlaide līdz 20—25%.

Apgāds LATVJU GRĀMATA pēc 2½ gadu pūlēm ir noorganizējis grāmatu apmaiņu ar okupēto Latviju. Pirmā grāmata tika nosūtīta jau 1954. g. pavasarī, bet pagāja vēl ilgs laiks, kamēr izdevās šo iespēju paplašināt. Turpmāk apgādāsim Latvijā izdotos rietumu klasiķu darbus un arī dažus no raksturīgākajiem pēdējā laika latviešu rakstnieku darbiem. Kas vēlas piedalīties šinī pasākumā? Varēsim dot dažus padomus.

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332. Waverly. Iowa. U.S.A.

PROFESIONĀLS MĒBEĻU GALDNIEKS
ar ilggadīgu praksi
pieņem mēbeļu pasūtinājumus:
gatavo istabu iekārtas vai arī atsevišķas mēbeles, kā arī modernas virtuves iekārtas.
Meistara diplomu ieguvis 1940. g.
JŪLIJS SNUCIŅŠ
65 Langley Ave., tel. GE 9057, Toronto

Labākās kvalitātes PIPARKŪKAS Toronto piedāvā
PAVASARA delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE., tel. LE 1-7353
SPECIĀLI ZIEMASSVĒTKIEM:
1. Ogu maizes, svētku „štolles", speķa un buljona pīrāgi.
2. Tortes, kūkas un cepumi.
3. Delikateses un ārzemju konservi.
4. Šokolādes izstrādājumi, konfektes un rieksti.
Jūsu mājas cepumiem: safrāns un kardamons. Pasūtinājumus lūdz nodot laikus.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE. - 231
Tel. LE 4-8974 Tel. LE 4-4645
Little Riga
● Delikateses
● Cepumi, pārtika
● Latviešu grāmatas
JURIS DZEGUZE

VENUS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi
● Latviešu keramika
● Ādas izstrādājumi
BIRUTA TĪRUMA

$100.00 MĒNESĪ
MĀTES PALĪDZEI
Atsevišķa istaba un televīzija. Vēlams vecums no 35—40 g., jābūt laipnai pret bērniem.
Zvanīt BE 1-2392, Toronto.

Jāni Donata d.
ĀRSMENIEKU,
dz. 1926. gadā. Pēdējās ziņas: 1945. g. bijis frontē Austrumprūsijā. Meklē vecāki.

Palīdz nosūtīt uz Krieviju: medikamentus, tekstilijas un pārtiku
Lūdzam pieprasīt mūsu plašo katalogu, kurš ir labākais.

HASKOBA LTD.
Rakstiet: HASKOBA Ltd., Lat. Dpt., 121 EARLS COURT RD., LONDON, S.W. 5, ENGLAND.

IZIDORU GRUGULI,
apm. 30 g. v., kādu laiku dzīvojis Anglijā, meklē piederīgie.
Ja kādam būtu ziņas par viņiem, lūdz rakstīt: LA, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuvi rietumos Zvanīt pēc pl. 6 vak. LE 2-2208, Toronto.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar pansiju. Zvanīt GE 0668, Toronto. (1448)

239 BEATRICE ST., izīrējama 1 istaba, virtuve ar gāzes pavardu (plīti) un garāža, $35—40 mēnesī. LE 6-3082, Toronto

IZĪRĒJAMAS pieaugušiem 3 nemēbelētas istabas ar virtuvi. Gāze, Garāža. Zvanīt pēc plkst. 6, sestdien visu dienu: LE 4-8957.

IZĪRĒJAMAS jaunremontētas 3 istabas. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā RI 8865, Toronto.

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar atsevišķu virtuvi, uz vēlēšanos garāža, 18 Cambridge Ave., pie Danforth tilta. Tel.: RI 3887, Toronto. (1439)

DANFORTH - BROADVIEW rajonā, 27 Thorncliffe Ave., izīrējama 1 mēbelēta istaba. Tel. GE 4642, Toronto.

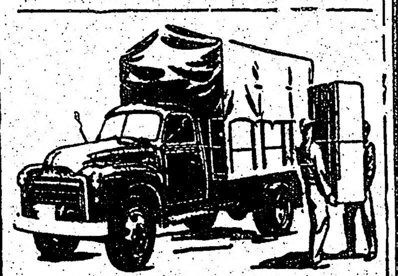

S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

PĀRTIKAS UN DELIKATEŠU PREČU VEIKALS
731 BROADVIEW AVE.
TEL. GL 9905
un
277 DUNDAS ST. E.
TEL. EM 8-8525
piedāvā Ziemassvētku galdam:
cūkas šņukuru ar zirņiem ● piparkūkas ● tortes ● un dažādus cepumus no pašu ceptuves, latviešu konditora gatavotus.
No putniem — tītarus ● zosis ● pīles.
Lūdzam svētku pasūtinājumus nodot laikus. Piektdienas vakaros un sestdienās piegādājam mājās.
EDUARDS TĪLMANIS

PASI un DIPLOMU
šajā kontinentā neviens neprasa.
Jūsu labais izskats nosaka jūsu spējas!
ELZAS PĒRKONES grāmata
SKAISTUMA NOSLĒPUMI
ar nodaļām:
I. SIEVIETEI
II. SKAISTUMA KOPŠANA VĪRIETIM.
III. JAUNAS MEITENES KOSMĒTIKA.
Tā dod padomus visos ķermeņa, sejas, matu kopšanas, vingrošanas, kaloriju, diētas u.d.c. jautājumos.
Šī ir vienīgā šāda grāmata latviešu valodā. Tā nepieciešama katram; būs arī laba dāvana draugiem.
Glīti iesieta un illustrēta, 218 lpp. Cena $4.75.
Izsūtu uz pēcmaksu (C.O.D.). Pieprasīt
ELZAI PĒRKONEI, 61 Charles St. W., Toronto 5, Ont., Canada.
Tel. WA 1-9011.

Meklē
AUDZINĀTĀJU
4 UN 8 G. V.
MEITENĒM
ZVANĪT
KATRĀ LAIKĀ
EM 6-6376,
TORONTO

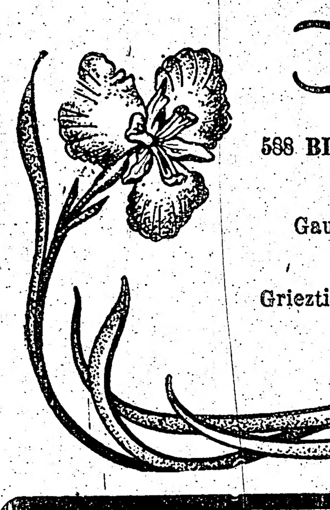

Iris
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Organizācijām rabats

Drop-In BEAUTYTERIA
Dāmu frizieŗsalons, 952 A Bloor St., W. (otrā stāvā)
B. Kalniņas vadībā. Toronto, Tel.: LE 2-6576
Pieņem arī iepriekšējas pieteikšanās.

CHA — CHA CHA
MAMBO SAMBA

RUMBA SWING
DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACH
175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318
TORONTO
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Pieteikšanās un izziņa katrā laikā
Auksta gaisa vēdināšana Parkošanas iespējas

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

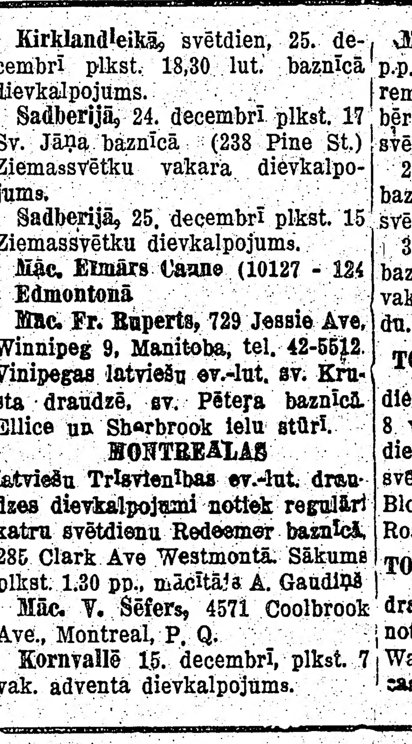

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi
● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi.
Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

ᴾAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Svētdien, 16. decembrī, pl. 2 dienā lielā bērnu eglīte Arlingtona zālē, 23 St. Mark's Place, Manhatenā. Svētbrīdis pie eglītes, māc. R. Zariņš. Skolu uzvedumi: koŗa dziesmas, bērnu teātris, skatuviski uzvedumi, tautas dejas. Ziemassvētku vecītis, dāvanas, atspirdzinājumi un azaids, rotaļas.

Pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā dievkalpojumu vads māc. K. Freimanis.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Sestdien, 15. decembrī, pl. 6 vak. meditācijas stunda, Pl. 7 vak. Bībeles stunda, Mat. ev. 15.nod.

Cētdien, 16. decembrī, pl. 11 adventa dievkalpojums. Pl. 10 bērnu dievkalpojums. Svētdienas skola no pl. 10,30—12,20. Māc. A. Rautenšilds.

Meivūdā (Ill.) svētdien, 16. decembrī, pl. 3 p.p., Warren un 6th Ave. krustojumā. Labā Gana baznīcā Adventa dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma „Kristus dzimšana" gaismas skatos. Māc. A. Rautenšilds.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Meivūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Av.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

San Džosefā. Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1563.

16. decembrī, pl. 3 p.p. Ziemassvētku eglītes vakars bērniem.

24. decembrī svētvakara eglītes dievkalpojums pl. 7. Dziedās draudzes koris.

25. decembrī 1. svētku dievkalpojums pl. 10 rītā.

30. decembrī dievkalpojuma nebūs.

31. decembrī Vecgada vakara dievkalpojums pl. 7 vakarā ar dievgaldu.

Mācītājs A. Čops kristījis Daci Obrascovu, Leonīda un Veltas meitiņu, un laulājis Jūliusu Zigurdu Valuku un Lilitu Jencu.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont. tel. LE 6-2510.

16. decembrī, pl. 3 p.p. Centrālās YMCA's telpās, 40 College St. Ziemassvētku eglītes sarīkojums draudzes bērniem līdz 12 g. v. Svētbrīdis. V. Keišas baleta skolas audzēkņu priekšnesumi un E. Timermanes - Ozolas klavieru studijas audzēkņu priekšnesumi. Vecāki lūgti ņemt līdzi bērniem dāvanas (līdz 50 centu vērtībā), jo Ziemassvētku vecītis atnesīs tikai saldumu sainīšus.

24. decembrī Sv. Jāņa baznīcā notiks divi Ziemassvētku vakara dievkalpojumi: plkst. 5 p. p. un plkst. 7 vakarā.

31. decembrī, plkst. 10 vakarā — Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Ave.

16. decembrī, plkst. 3 p.p. draudzes Ziemassvētku eglīte bērniem Sv. Barnabas baznīcas zālē. (Ieeja no Hampton Ave.).

24. decembrī — Ziemassvētku svētvakarā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā, Dievkalpojumā dziedās „Viestura" vīru koris dirig. V. Rundāna vad.

31. decembrī — Vecgada vakarā, plkst. 7 v. dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

Māc. T. Aviks, 11 Wanda Rd., Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 28th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latviešu draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā — 18 Victoria Avenue, S., svētdien, 16. decembrī, plkst. 3,15 p.p. dievkalpojums bērniem, plkst. 4,00 p.p. dievkalpojums pieaugušiem.

Piektdien, 14. decembrī, plkst. 6,30 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda — 113 Charlton Avenue, W.

Laulāti: Ignats Zenka un Eleonora Borizo.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566; Hamiltonā, Kristus ev. lut. draudzē.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sadbury Ont, tel OS 3-3284.

Norsbejā, svētdien, 16. decembrī, plkst. 17, lut. baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 22. decembrī plkst. 17 United baznīcā dievkalpojums; pēc tam eglīte bērniem.

Virdžinijtaunā, svētdien, 23. decembrī plkst. 13 Employ Hall dievkalpojums; pēc tam eglīte bērniem.

Kirklandleikā, svētdien, 25. decembrī plkst. 18,30 lut. baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, 24. decembrī plkst. 17 Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

Sadberijā, 25. decembrī plkst. 15 Ziemassvētku dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q.

Kornvallē 15. decembrī, plkst. 7 vak. adventa dievkalpojums.

Montreālā, 16. decembrī, plkst. 3 p.p. Debesbraukšanas baznīcā, Outremont - Blair ielu stūrī draudzes bērniem Ziemassvētku eglīte ar svētbrīdi.

24. decembrī Debesbraukšanas baznīcā plkst. 6,30 vak. Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

31. decembrī Debesbraukšanas baznīcā plkst. 6,30 vak. Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1,50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

1956. gada 15. decembrī. 100. n-rs.

...TS, KA JŪMS IR
...lto ķieģeļu māja, ūdens - eļļas ap... ...ūrēta atpūtas telpa. Privāts iebrau... ...arāža. Kopējā cena $17.900,00. Ipa... ...rādiem.
...iet mums nesaistošai informācijai

NATURAL GAS

...VIEŠU UZŅĒMUMS
...ālists ar 25 gadu praksi. Mūsu dar... ...ia GAS Co pilnvarotie. Beidziet ...ogles, laiks pāriet uz automātisko ...eļļas vai gāzes apkuri!
...4, 15 Barton Ave, Toronto
...atviešu meistari. Speciāla atlaide ...ešiem ARTŪRS GĀRNEJS

...AVANAS IEPĒRCIETIES
...KING
...U VEIKALĀ
...ĀS UN PLAŠA IZVĒLE
...OOR ST., W.
...Dovercourt
...5-9152, Toronto

...Y CHARLAP
...RISTER and SOLICITOR
...TREAL, P.Q., Mājās AT 1858
...St. Catharine St. W., Room 604

...CENA
...KANADĀ
...S APMAINĪT
...UMS
...ļu AUTOMOBIĻUS

...ET ŠO SLUDINĀJUMU
...EZMAKSAS DĀVANAS
...emšanai jūsu bērniem!

BENZĪNS
TIKAI
36.9 c. galonā

...argo pārstāvniecība
...M 7-4681
...NNEDY RD.

...atru auto 10 g. vai vecāku

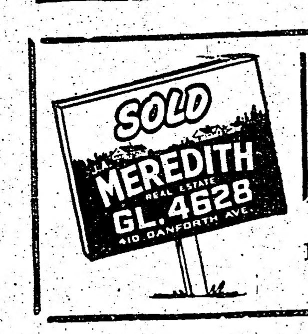

DŽEMS RIMKEITS, LE 5-3149

MEREDITH ADRESE: 1084 Bloor St., W.; 410 Danforth Ave., Toronto, Ont.

BROADVIEW - FULTON RAJONĀ: 13 istabu atsevišķa divstāvu māja ar pilnīgi nodalītām ieejām katram stāvam, 3 virtuves, izbūvēts pagrabs. Mājas mēneša ieņēmumi pārsniedz $240,00. Labākās istabas apdzīvo pats saimnieks. Labas, viegli maksājamas hipotēkas (atklātas). **Prasītā cena $23.000,00.**

COLLEGE - DUFFERIN RAJONĀ: iemaksa $1.950,00. Prasītā cena $12.500,00. 6 1/2 istabas, 2 modernas virtuves, parketa grīdas, eļļas - gaisa apkure. Kas šo māju redzēs, tam tā patiks. Ļoti labā stāvoklī.

KINGSTON ROAD: iemaksa tikai $1.500,00. Pilna prasītā cena $14.900,00. 6 1/2 istabu mūra māja. Dubultgarāža, dārziņš. Pašreizējais saimnieks kanadietis. Ļoti labs rajons, patīkama apkārtne.

VISTU FARMA AR 550 VISTĀM, iekārtota tā, lai tūliņ varētu palielināt uz 2.500 vistām. Elektrība, ūdens, četristabu jauna māja un vēl 6 akri labas zemes, Toronto tuvumā pie Simko ezera. **Iemaksa $2.500,00.** Tuvākai informācijai

Zvanīt lūdz:

DŽEMS RIMKEITS LE 5-3149

„Meredith pelna jūsu uzticību"

Jums vēl nav? Vēl dabūjamas. **Pasūtiniet tūliņ!**

Izmantojiet šo kuponu! Cena abām grāmatām

Muita un pasta izdevumi nav jāmaksā. kopā $2,00.

Pasūtinājuma kupons. Izdevējs Dr. J. Volmārs, 641 Crown St., Brooklyn 13, N.Y.

Lūdzu piesūtīt man tūliņ .... eks. **„ROKAS GRĀMATA UN KALENDĀRS LATVIEŠIEM SAV. VALSTĪS UN KANADĀ 1957. GADAM"** līdz ar **MEDICINAS ENCIKLOPĒDIJU.**

Pievienoju čeku, pasta orderi, naudā $....................

Neapmierinātības gadījumā man tiesības grāmatas nosūtīt atpakaļ desmit dienu laikā un saņemt nekavējoties savu naudu.

Mr., Mrs., Miss ....
(Nevajadzīgo svītrot) (Vārds un uzvārds)

Adresē: ....

JAUNA, VĒRTĪGA GRĀMATA

Tautas atmodas laikmeta 100 gadu atcerei

JĀNIS SARMA

NEGANTNIEKS

Stilistiski meistarīgā stāstījumā autors sniedz iejūtīgu tēlojumu par Auseklа dzīvi, viņa saskari ar laika biedriem, latviešu tautas laikmetīgajiem centieniem un cīņu pret vācu un krievu pārtautošanas mēģinājumiem.

Šai grāmatai jābūt katrā latviešu mājā, katrā skolā un bibliotekā.

Glītā sējumā ar V. Upenieka apvāka zīmējumu. $3.80

Skaistākā dāvana Ziemassvētkos ir dzejas.

INGRIDA VIKSNA

ES SAKU PALDIES $2.75

Patīkamam laika kavēklim

ARTURS VOITKUS

APROCE $1.90

Pieprasīt apgādam MEDUSLĀCIS, 28 Austin Ter., Toronto/Ont., DV grāmatnīcā, 123 Huron St. un visos lielākos grāmatu galdos.

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto

Tel. WA 2-1315

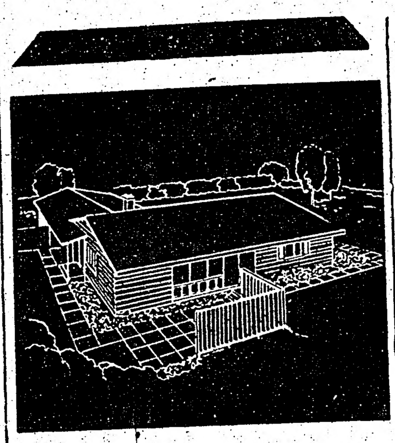

ARNOLDS BĒRZINŠ

REAL ESTATE

INSURANCE • MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

V. SKUJA,

J. VEISS, E. MIĶELSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ,

Tel. 2R2 GRAND VALLEY

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

Kalamazū DVA pr-ks R. Jankavs 75. Jelgavas skautu vienības gada svētkos nodeva dižskautiem karogu, aicinādams pār visu vairāk mīlēt tēvzemi. Aiz runātāja 7. Gaujas gaidas ierindā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu gaidu un skautu vecāku sapulce notika 6. decembrī. Kasiere ziņoja, ka pag. gads noslēdzies ar $241 atlikumu. Gaidu un skautu nometnes inventāra iegādei atvēlēja $65. Strēlnieku cīņu atceres eglīti nolēma rīkot 6. janvārī pl. 5,30 skautu mītnē. Ziemassvētku labo darbu izpildot, gaidas un skauti vāks drēbes ungāru bēgļiem. Vecākus un labvēļus aicina ziedot priekšmetus nākamā gadā rīkojamai loterijai. Visi Hamiltonā dzīvojošie vecāki tiek aicināti sūtīt savus bērnus skautos vai gaidās, tuvāka informācija pie vadītājiem E. Dāvidsona, tel. JA 26355, un N. Pulciņas, tel. JA 26103.

Vecāku padomē nākamam gadam par priekšsēdi ievēlēja H. Vilku, par sekretāru Ž. Valdmani, kasieri H. Zaķi. Dāmu komitejā ievēlēja M. Sproģi, L. Bražus, M. Burgeli, V. Šmitu un V. Ozolu.

JENDAS EGLĪTE

Kanadas skautu un gaidu jendu rīkotā vadītāju eglīte notiks 29. decembrī plkst. 8 pie v.v. Intas Purvas, 160 Woburn Ave. Paredzēta pašapdāvināšanās. Visi skautu un gaidu vadītāji ielūgti ar ģimenes locekļiem.

ZIEMASSVĒTKU DĀVANĀM!

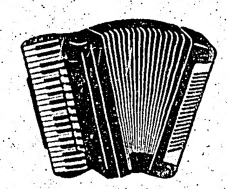

AKORDEONI (120 basu), vidējais lielums — sākot ar $200.00, standartlielums, sākot ar $225,00

PIANO LAMPAS, METRONOMI, PULTIS

NOTIS — retums!

„Latviešu DZIESMU ALBUMS" (franču un vācu teksts), ā $2.60

BALTIJAS TAUTU DZIESMAS (latv., igauņu, lietuvju un somu t. dz.) .... ā $3.50

ZVANĪT: **A. KRUMKOKAM, OR 6486**

GEO. DARTEN MUSIC STUDIO

MUSIC-BY-MAIL

2803 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada.

AMERIKAS ŠEKSPĪRA FESTIVĀLS . . .

(Pārnesums no 5. lapp.)

„Mums jāaizmirst Konektikatas Šekspīra pirmā sezona. Tās vadītāji bija noslogoti ar brīnišķīgās teātra ēkas celšanu, tā ka tiem nebija laika nodarboties ar lugu iestudējumu pienācīgu sagatavošanu. Tikai ar šī gada Ķēniņš Džons un Dots pret dotu varam runāt par festivāla mākslinieciskās karjēras sākumu. Kaut arī spēle Ķēniņa Džona uzvedumā liek vēl daudz ko vēlēties, tad Dots pret dotu jau pārliecina ar savu jauna veida briljanto uztveri. Ja šī gada kvalitāte turpināsies, kā arī publikas interese paliks tāda pati, tad dažos gados būs iespējams sasniegt tādu pašu māksliniecisku līmeni, kāds ir Kanadas Šekspīra festivālam."

Bez Šekspīra lugām Stradfordā katru pirmdienu varējām dzirdēt klasiskās mūzikas koncertus, ko deva Ņujorkas Pro Musica Antiqua ansamblis, spēlējot gan vecitāļu, gan Viktorijas laikmeta angļu mūziku.

Neviena cīņa nav viegla. Ja amerikāņu teātra vadītāji neapsīks savā gribā amerikāņus iepazīstināt ar Šekspīra lugām un nopietnu teātra mākslu, tad Stradforda Konektikatā reiz izvērtīsies par īstu teātra svētku vietu. Varbūt tikai veids, kādā šie festivāli sākti, mums ir mazliet neparasts, bet tas tomēr var vest pie mērķa.

Alfrēds Vilnis

OLIMPISKĀ UGUNS VIENO 68 NĀCIJU ATLĒTUS

Ungāri nāk ar savu nacionālo karogu

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ PAR OLIMPISKO SPĒĻU ATKLĀŠANU

Vēl mēnesi pirms Melburnas olimpiskām spēlēm Austrālija pati tālu vēl nebija sagatavojusies šim lielajam notikumam. Laikrakstu pirmās lapaspuses lieliem burtiem vēstīja traģiskos notikumus Ungārijā un Ēģiptē. Un pat Austrālijas gadskārtējais notikums, Melburnas kauss, t. i. zirgu skriešanās sacīkstes, caurmēra cilvēkam nozīmēja vairāk nekā gaidāmās Olimpiskās spēles.

Tad pēkšņi pirmās ziņas, ka olimpiskā uguns ir ceļā no Grieķijas! Lidmašīnā vispirms to nogādā uz Darvīnu, kas atrodas Austrālijas ziemeļos. Tad tālāk uz Kairnu Austrālijas ziemeļaustrumos, no kurienes sākas 2730 jūdžu garais lāpas stafetes skrējiens pa Austrāliju.

Kā pirmais skrējienu sāk kāds grieķu tautības sportists. To nomaina austrālietis, un nu skrējējiem mainoties jūdzi pēc jūdzes, lāpa dienu un nakti traucās dienvidus virzienā. Sākumā uzmācās šaubas — liekas, ka milzīgajos Austrālijas plašumos šī niecīgā liesmiņa pazudīs. Dienā tā cilvēku un mašīnu mudžeklī izskatījās kā balta dūmu strūkla. Naktī cilvēkus neredz. Tikai gaismu, kuŗai uzgavilē tūkstoši.

Ir sasniegta Brisbane. Tad Sidneja. Neaizmirstams ir skats, kad lāpa tumsā dodas pāri slavenajam Sidnejas ostas tiltam. Pie pilsētas nama ļaužu tūkstoši. Uz kāpnēm pilsētas galva, televīzijas un preses ielenkts. Pirms dažām minūtēm studenti „izspēlējuši joku", priekšlaicīgi pasniedzot svaigi krāsotu, paštaisītu lāpu īstās vietā. Kameru krustugunīs to atklāj tikai tad, kad sagaidīšanas uzruna jau sākta. Daļā publikas tas izraisa sašutuma saucienus, daļā smieklus. Drīz tomēr ierodas īstā lāpa, un sajūsma par to liek aizmirst šo starpgadījumu. Pēc 20 minūšu uzkavēšanās pilsētas namā, lāpas nesējs dodas tālāk.

LIESMA VIENO UN JUSMINA

Olimpiskais drudzis nu jau pārņēmis simtus un tūkstošus, kas, diena vai nakts, stundām pacietīgi gaida ceļa malās, lai kaut īsu brīdi redzētu un uzgavilētu liesmai, kuŗas ideja, no tālās pagātnes nesta, vieno 68 nāciju atlētus, par godu sportam un tēvzemei!

Melburnas olimpiskā ciemā ik dienas ierodas jaunas vienības, un attiecīgo valstu karogi ar īpašām ceremonijām paceļas pie šo sportistu mītnēm.

Pasaules notikumi uz brīdi atbalsojas arī šeit, kad, ungāru vienībai ierodoties Melburnā, tā tiek apbērta ziediem, un tūkstoši dzied ungāru tautas lūgšanu, izraisot asaras atlētu acīs. Nākošā dienā komūnistiskās Ungārijas karogs tiek norauts un tā vietā pie viņu mītnes mastā uzvijas brīvās Ungārijas nacionālās krāsas. Pēc šī starpgadījuma panāk vienošanos ar rīkotājiem, ka sportisti, sekojot olimpiskai tradicijai, spēļu laikā atturēsies no katras politisku jūtu izrādīšanas, tādi ļaujot sportam pacelties pāri un svinēt uzvaru pār politiku, kas pasauli ir novedusi tādā strupceļā.

Beidzot pienāk olimpisko spēļu atklāšanas diena. Melburnu vairs nevar pazīt. Ielas mudž un dūc kā bišu stropā. Dzird neskaitāmu svešu valodu jūkli. Tik daudz ārzemnieku kopā šeit vēl nav redzēts. Karogi, plīvojot vējā un saulē, skaisti papildina ielu dekorācijas, kuŗās lietoti visi iespējamie olimpiskie simboli ,piedodot pilsētai lielu un neparastu svētku noskaņu.

Tuvojoties atklāšanas stundai, visi ceļi ved uz olimpisko stadionu.

MUSU KAROGA NAV

Tad stadions. Liels un varens tas uzsūc sevī pacilātus tūkstošus skatītāju. Daudz nebūs to izredzēto, kam lemts redzēt pasaules labākos atlētus soļojot vienkopus atklāšanas parādē, bet šai brīdī visa Austrālija un pasaule savās domās ir šeit, kur 68 nāciju karogi noliecas olimpiskam zvērastam. Latvijas šoreiz nav to vidū. Velti es meklēju mūsu sarkanbaltsarkanās krāsas. Tur ir amerikāņu, zviedru, italiešu, somu, ungāru nacionālais, austriešu, kas tik ļoti līdzīgs mūsējam, japāņu u. t. t. Tie visi plandas brīvi un lepni brīvas nācijas saulē un vējā. Es aizveru acis. Viss pagaist. Kāds mazs uzrakstiņš baltiem un melniem burtiem uz sarkana pamata paliek: Freedom for Baltic States (Estonia, Latvia, Lithuania). Nākot uz stadionu, vēroju to kādas automašīnas logā. Kopā ar citām tā devās stadiona virzienā, simbolizējot tos simtus un tūkstošus, kuriem olimpiskā zvērastā teiktie vārdi būs kā izsmiekls. Jo, kad tika svinētas senās olimpiskās spēles par godu grieķu dievam Zevam, tad, kā vēsture mums māca, tajās varēja piedalīties tikai tie brīvie Grieķijas vīri, kas nebija sakārušies ne ar kādu noziegumu. Armijas atkāpās no kaujas laukiem, un visi uzbrukumi tika pārtraukti. Iestājās miers starp grieķu pilsētām un valstīm. Bet šodien?

UNGĀRUS SVEIC APLAUSU DĀRDOŅA

Stadions pārpildīts līdz pēdējai iespējai. Jau vairākas stundas pirms oficiālās atklāšanas armijas vienību militārie orķestri savos krāšņajos parādes tērpos demonstrē savu māku un saņem ļaužu tūkstošu aplausus. Tie pārvēršas ovācijās, kad ierodas Edinburgas hercogs. Tad pēkšņi klusums. To nomaina šalkoņa. Tad ovācijas sākas par jaunu un vairs nerimstas, jo 5.000 atlētu sāk savu soļojumu stadionā. Vienveidīgos tērpos atsevišķo valstu vienības aiz saviem karogiem veic apli un tad grupējas laukuma vidū. Sajūsma kāpj. Jaunu vienību parādīšanos sveic ovāciju dimdoņa. Tā pārvēršas vētrā, kad stadionā iesoļo ungāri.

Tur lejā, nopietnām sejām, savam brīvības karogam seko cilvēku grupiņa, kas, nākdama no kauju laukiem savā dzimtenē, šeit stadionā ir simbols tiem varoņiem un idejām, kas saviļņojušas brīvo pasauli:

PĒC 12.441. JŪDZES . . .

Beidzamās iesoļo krievu, amerikāņu un austrāliešu vienības. Skaita ziņā tās ir lielākās. Sportisti sagrupējas laukuma vidū. Karogneseji dodas uz zvērasta vietu. Austrālijas pasaules rekordists Lendijs dod olimpisko zvērastu. Karogi noliecas. Kāds garīdznieks svētī cīnītājus. Koris orķestra pavadījumā dzied olimpisko himnu. Uz brīdi klusums. Visu skati pievēršas vietai, kur gaida parādamies skrējēju ar lāpu. Tad klusums eksplodē ovācijās. Olimpiskā uguns ir ieradusies stadionā. Jaunā austrāliešu skrējēja Klarka nesta, tā gaiša un nemierīga, pēc 12.471 jūdžu ceļojuma šķērsām pasaulei veic beidzamo 1 jūdzes posmu — apli stadionā, lai pēc īsa brīža iedegtos lielā, zeltīta izskata traukā stadiona malā. Pret jau violēti tumšajām dienvidus debesīm deg šī uguns un aicina uz cīņu pasaules labākos atlētus.

UZMANĪBU, 1001 DRĒBJU PARAUGI!

Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena. Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.

A. SILAVS

kungu un dāmu drēbniecība, 415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

Dažādi izteicieni kanadiešu sabiedrībā

crazy as a loon (Dumjš kā zoss)

Meža zoss vārds ir saistīts ar dažādiem izteicieniem kanadiešu sabiedrībā. Līdzīgi kā dvēseles mokās, šis zoss brēciens ir daļa no ziemeļu zemju nelabā apzīmējumiem.

CARLING'S RED CAP ALE

BREWERY LIMITED

Izrunā: Kārlings Red Kēp Ēl

Brueris Limited

PIEKTDIEN, **18.** JANVĀRĪ

GRANDIOZĀKAIS SARĪKOJUMS TORONTO

COLUMBUS ZĀLĒ

KARNEVĀLU SEZONAS ATKLĀŠANAS

BALLE

GATAVOJIETIES!